caritas international

Noodhulp en heropbouw

Jaarverslag**2012**

Noodhulp
Voedselzekerheid
Heropbouw
Vluchtelingen
Integratie
Re-integratie

DE LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De heer Michel Verhulst, voorzitter*
De heer Patrick De Bucquois, vicevoorzitter*
De heer Dominic Verhoeven, vicevoorzitter*
De heer Alexis Brouhns
De heer Frans Cardyn
E. H. Philippe de Dorlodot*
E. H. Luk De Geest
Mevrouw Martine Jonet-de Bassompierre
Mevrouw Marie-Paule Moreau*
De heer Marc Nuytemans
De heer Jean-Yves Standaert
E. H. Giorgio Tesolin

Directeur: **De heer Gonzalo Dopchie***

Erevoorzitter: **De heer Pierre Géhot**
Deskundigen: **De heer Bernard Ryelandt,**
De heer Michel Vander Linden

* Lid van het Bestuurscomité

INHOUD

De Leden Raad van Bestuur 2
Woord van de Voorzitter 3
Dankwoord 4
Visie, missie 5
Caritas International op de wereldkaart 6
Internationale samenwerking 8
Asiel en Migratie 21
Communicatie 32
Personeel en Organisatie 34
Financieel verslag 35

LEGENDE – INFO

Ons online jaarrapport is vanaf heden verrijkt met pictogrammen, die u met een simpele klik leiden naar onze website voor extra informatie. Foto's, video's, getuigenissen en publicaties zullen u zo een bredere kijk bieden op de activiteiten en projecten van Caritas International in het jaar 2012. 5 verschillende pictogrammen kunt u aantreffen in het jaarrapport:

FOTO

GETUIGENIS

VIDEO

MEER WETEN

PUBLICATIE

www.caritas-int.be

WOORD VAN DE VOORZITTER

Beste lezer,

Wat betekent solidariteit in 2012? Voor sommigen is ze levensnoodzakelijk, voor anderen is ze een bodemloze put. Hoe kijkt Caritas International hier tegen aan? Hoe evalueert het zijn interventies?

Ter herinnering: Caritas International heeft twee grote werkvelden: in België begeleiden we migranten, in het buitenland focussen we op humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking voor de armsten.

Onze actie in België kende een groei van 40% door de opvang van 1.000 asielzoekers i.p.v. 700, ondersteuning bij juridische en medische problemen, voorbereiding op vrijwillige terugkeer vaak in samenwerking met het Caritasnetwerk, begeleiding op maat van een honderdtal niet-begeleide minderjarige vreemdelingen… Tijdens de koude maanden van vorige winter heeft Caritas International met eigen fondsen en in samenwerking met andere organisaties de opvang van migranten zonder verblijfplaats op zich genomen. Deze actie heeft ons gesterkt in de overtuiging dat samenwerking met andere Caritasorganisaties in België die zich tot mensen in moeilijkheden richten, meer dan noodzakelijk is. Ik kom hier verder op terug.

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om te wijzen op de goede verstandhouding die we gecreëerd hebben met de federale overheden die belast zijn met deze problematiek. Zij heeft geleid tot een vruchtbare dialoog over onze succesvolle aanpak van een aantal problemen onder meer op het vlak van integratie van kwetsbare personen (vrouwen en niet- begeleide minderjarigen) en duurzame re-integratie na terugkeer in samenwerking met lokale overheden en partnerorganisaties. Caritas International verheugt zich over deze evolutie maar blijft er tegelijk over waken dat binnen de procedures de rechten van de asielzoekers gerespecteerd worden en dat ze op een humane manier worden toegepast.

Onze actie voor de minstbedeelden in het Zuiden blijven we ondanks de crisis onverminderd verder zetten. De blijvende steun van onze schenkers toont aan dat het 'Noorden' het belangrijk vindt staten en gemeenschappen in het Zuiden bij te staan in hun groei naar een levenskrachtige samenleving. Concreet betekent dit dat de bevolking op termijn, na de nodige vorming aangepast aan de noden van het terrein, erin slaagt, menswaardige levensomstandigheden te scheppen en zichzelf te ontwikkelen. Wat ook de budgettaire of andere beperkingen zijn, er is geen sprake van dat Caritas International mensen die hun toekomst zelf in handen nemen het nodige voedsel, onderdak of vorming zou ontzeggen.

Oorlogen vernielen mensenlevens, oogsten, beleidsstructuren. Eens te meer hebben lokale partners binnen het Caritasnetwerk ertoe bijgedragen dat we onze hulp toch konden brengen daar waar de toegang tot de slachtoffers erg bemoeilijkt werd door het geweld en zo ook hoop konden brengen op een betere toekomst.

Het is in deze moeilijke internationale en Belgische context dat Caritas Belgica zijn 80ste verjaardag heeft gevierd. Caritas Vlaanderen, Caritas Catholica francophone et germanophone en Caritas International hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om hun benadering van de medemens met al zijn noden, of hij nu Belg is of vreemdeling, op elkaar af te stemmen. We hebben intensiever overlegd, onderling en met partners die actief zijn in andere domeinen dan de onze maar zich eveneens laten inspireren door het Evangelie. De resultaten zijn zichtbaar op het terrein. U leest er meer over in wat volgt. Ze zijn het resultaat van het werk van alle medewerkers en waren mogelijk dankzij uw financiële ondersteuning. Het is een waar genoegen om als voorzitter te mogen samenwerken met geëngageerd personeel. Samen willen we mensen in de marge van de samenleving nabij zijn.

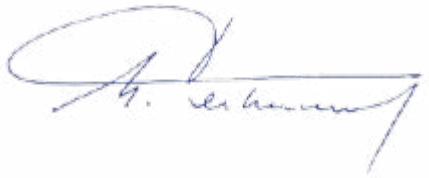

Michel Verhulst, ir, Voorzitter Caritas International

DANKWOORD

Van harte dank aan iedereen die in Caritas International gelooft.

Onze programma's kunnen slechts gerealiseerd worden dankzij de inzet en de steun van heel veel mensen, instellingen en organisaties. We danken hier in het bijzonder:

- Al onze private schenkers
- Bisdommen, parochies en religieuze congregaties
- Bedrijven, stichtingen en vzw's
- De koepelorganisaties: Vluchtelingenwerk Vlaanderen / CIRE / 11.11.11 / CNCD / NGO federatie / Acodev / Concord / Voice / Consortium 1212
- De media, in het bijzonder Kerknet, Kerk en Leven, Médias Catholiques, Dimanche en RCF
- Onze institutionele financiers:

  De Europese Unie
  ECHO / DG Devco / Het Europees Ontwikkelingsfonds / Het Europees Vluchtelingenfonds / Het Europees Terugkeerfonds

  De Federale Regering
  Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) / Belgisch Fonds voor Voedselzekerheid (BFVZ) / Het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil) / Het Staatssecretariaat Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding / Het Ministerie van Justitie (dienst voogdij) / Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding

  De Vlaamse Gemeenschap
  Departement Internationaal Vlaanderen, Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) / Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

  La Communauté Française et Région Wallonne
  Wallonie Bruxelles International (WBI)

  Brussels Hoofdstedelijk Gewest
  Actiris, Dienst voor Arbeidsbemiddeling

  La Région d'Auvergne (Frankrijk)

  Provincies en gemeenten

- Caritas Internationalis, Caritas Europa, Caritas Catholica Belgica en al onze partners in binnen- en buitenland
- Onze medewerkers in binnen- en buitenland die elke dag ons engagement waarmaken
- Al onze enthousiaste vrijwilligers

CARITAS INTERNATIONAL

Wie zijn wij?
Caritas International is een Belgische NGO. Als deelorganisatie van Caritas Catholica Belgica is zij lid is van het wereldwijde Caritasnetwerk van 165 katholieke organisaties, samen actief in 200 landen en regio's. Caritas International helpt slachtoffers van oorlogsgeweld, natuurrampen en armoede in hun eigen land of op de vlucht.

Onze visie
Caritas International streeft naar een wereld van vrede, solidariteit en rechtvaardigheid waarin geen slachtoffers meer zijn van oorlogen, rampen en armoede.

Iedereen, waar ook ter wereld, heeft recht op een waardig leven en moet genieten van zijn fundamentele rechten. De toegang tot voedsel, drinkwater, medische zorgen, onderwijs, werk en onderdak moet voor iedereen gegarandeerd zijn.

Solidariteit en subsidiariteit zijn noodzakelijk voor ons werk. Geen enkel land of organisatie kan alles alleen oplossen. Alleen een samenbundeling van krachten kan tot duurzame oplossingen leiden.

Onze missie
Caritas International steunt slachtoffers van oorlogen, rampen en armoede en helpt migranten, in samenwerking met de nationale en internationale netwerken waartoe het behoort. Wij voeren onze missie uit zonder onderscheid van ras, nationaliteit of geslacht noch van politieke, religieuze of filosofische overtuigingen. In overeenstemming met de boodschap van het evangelie, helpt Caritas International de kwetsbare medemens opdat hij of zij zijn ontwikkeling in eigen handen kan nemen

Bij crisisinterventies biedt Caritas International een snelle en doeltreffende hulpverlening. Wij zorgen voor heropbouw- en ontwikkelingsprogramma's en creëren zo kansen voor de begunstigden om zelf in hun eigen levensonderhoud te voorzien.

In België organiseert Caritas International opvang en begeleiding voor migranten en verdedigt de rechten van vluchtelingen. Wij verlenen individuele sociale en juridische bijstand.

Op basis van onze ervaringen betreffende onthaal, asiel en migratie en armoedebestrijding, hier bij ons en in het Zuiden, klagen we onrecht aan en bepleiten we structurele oplossingen op beleidsvlak.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

CARITAS INTERNATIONAL OP DE WERELDKAART

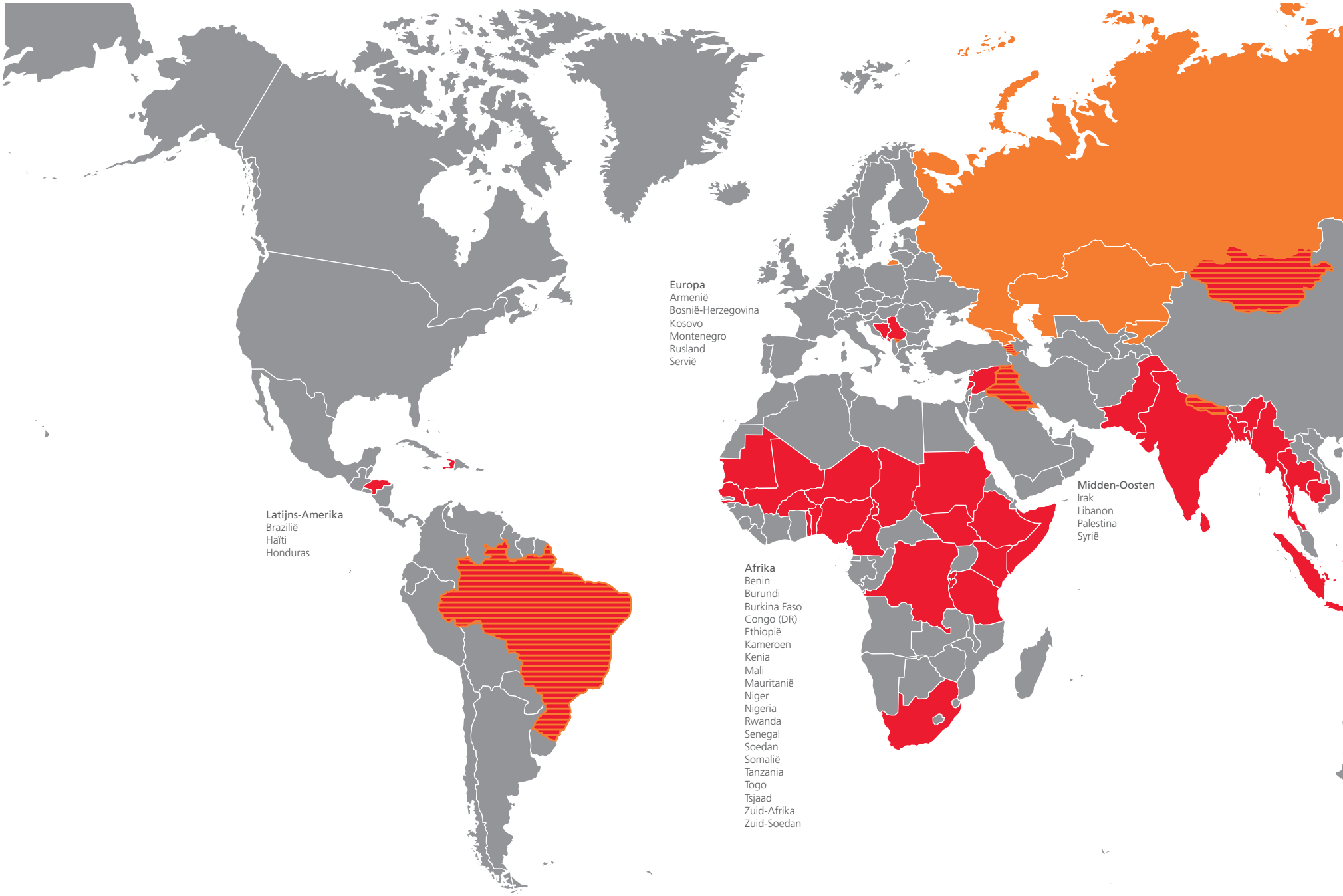

IN 2012

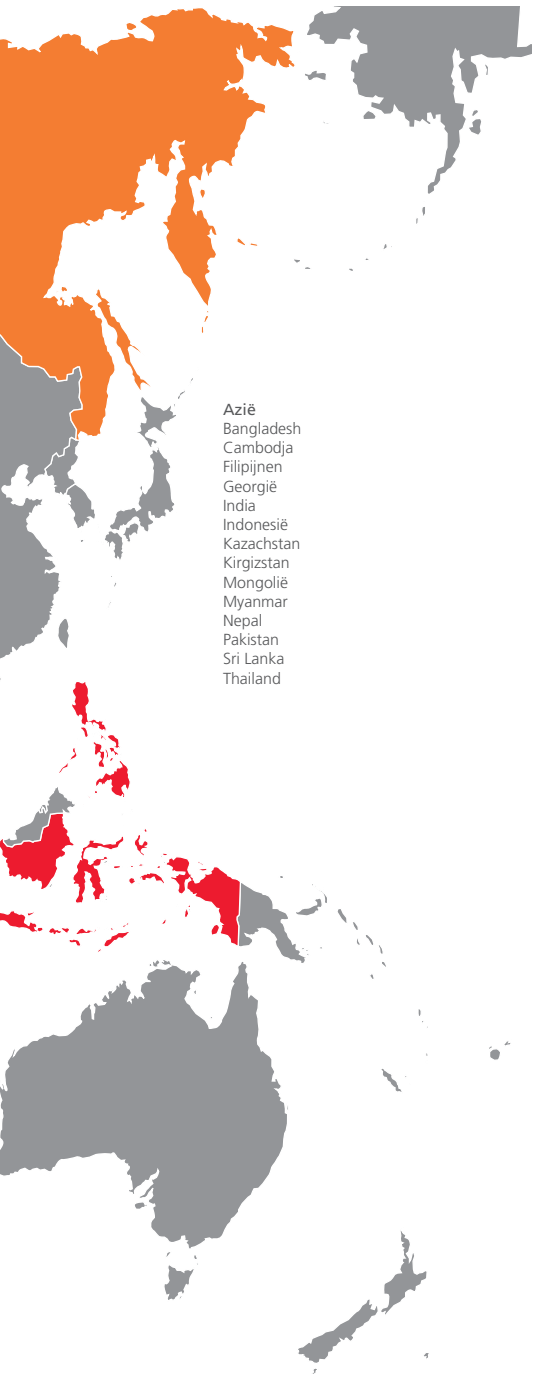

Noodhulp- en rehabilitatie

- **Afrika:** Benin, Burkina Faso, Burundi, Congo (DR), Ethiopië, Mali, Niger, Senegal, Soedan, Somalië, Tsjaad, Zuid-Soedan
- **Azië:** India, Filipijnen, Pakistan, Sri Lanka
- **Europa:** Montenegro
- **Latijns-Amerika:** Haïti
- **Midden-Oosten:** Libanon, Syrië

Ontwikkeling cofinanciering

- **Afrika:** Burundi, Congo (DR), Ethiopië, Niger, Rwanda
- **Azië:** India, Thailand
- **Europa:** Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Servië

Ontwikkeling eigen fondsen en partnerschapsprojecten:

- **Afrika:** Benin, Burkina Faso, Burundi, Congo (DR), Ethiopië, Kameroen, Kenia, Mali, Mauritanië, Niger, Nigeria, Rwanda, Senegal, Tanzania, Togo, Tsjaad, Zuid-Afrika, Zuid-Soedan
- **Azië:** Bangladesh, Cambodja, Filipijnen, India, Indonesië, Mongolië, Myanmar, Nepal, Pakistan, Sri Lanka
- **Europa:** Armenië, Kosovo, Montenegro, Servië
- **Latijns-Amerika:** Brazilië, Haïti, Honduras
- **Midden-Oosten:** Irak, Libanon, Palestina

10 voornaamste terugkeerlanden cel re-integratie

- **Azië:** Georgië, Kazachstan, Kirgizstan, Mongolië, Nepal
- **Europa:** Armenië, Kosovo, Rusland
- **Latijns-Amerika:** Brazilië
- **Midden-Oosten:** Irak

Isabel Corthier

INTERNATIONALE SAMENWERKING

INHOUD

STRATEGIE 8

ENKELE REPRESENTATIEVE PROGRAMMA'S 9

- Burgeroorlog Syrië: noodhulp 9
- Conflict Oost-Congo: noodhulp en heropbouw 10
- Voedselcrisis Niger: voedselhulp via graanbanken 10
- Haïti: voedselzekerheid, huizenbouw, sanitatie, onderwijs 11
- Ethiopië: nauwe band noodhulp, heropbouw, ontwikkeling 12
- Burundi: ecologisch verantwoorde familiale landbouw 13
- Rwanda: coöperaties 14
- India: capaciteitsversterking vrouwen 15

SAMENWERKING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING 16

OVERZICHT PROGRAMMA'S 2012 17

- Cofinanciering noodhulp en rehabilitatie 17
- Cofinanciering ontwikkeling 18
- Programma's eigen fondsen 19

STRATEGISCH KADER (2009-2014)

Noodhulp en heropbouw

Noodhulp bij rampen en conflicten, om levens te redden, blijft voor Caritas International een belangrijke opdracht. De complexiteit van de crisissen en hun groeiende aantal, de stijgende verwachtingen van onze donoren en van de publieke opinie, het toenemende aantal actoren, hebben tot gevolg dat de uitdaging voor Caritas International om snel, maar ook efficiënt te werken dan ook groot is. Caritas International zet ook in op de kwaliteit van het werk (Sphere project: vastleggen minimumnormen voor humanitaire hulpverlening), een betere coördinatie, respect voor de Europese consensus betreffende humanitaire hulp (op dit laatste punt is het een belangrijke voorvechter binnen het Caritasnetwerk).

Na de crisis moeten slachtoffers kansen krijgen om het leven in eigen handen te nemen en een menswaardig bestaan op te bouwen. Naargelang de situatie start Caritas International zelf met heropbouwwerken of werken we mee met het Caritasnetwerk in verschillende domeinen: huisvesting, water, gezondheidszorg en onderwijs.

Ontwikkeling: kernthema voedselzekerheid

Terwijl de noodhulp- en heropbouwprojecten activiteiten bevatten in verschillende domeinen, kiest Caritas International, wat de structurele programma's betreft, voor een focus op voedselzekerheid, onmiskenbaar een mensenrecht. Honger, ondervoeding en voedselonzekerheid vormen een complex probleem en kunnen zowel oorzaak als gevolg zijn van armoede. Het wereldvoedselprobleem moet dan ook vanuit verschillende invalshoeken worden aangepakt. Caritas International heeft o.m. aandacht voor verhoogde productie, diversiteit, koopkracht, toegankelijkheid van basisstructuren (water, gezondheidszorg, vorming), gemeenschapsontwikkeling. Om een structurele verbetering van de levensomstandigheden van kwetsbare groepen te bewerkstelligen, bouwt Caritas International volwaardige partnerrelaties uit met een aantal organisaties in het Zuiden.

Noodhulp, heropbouw en ontwikkeling: contiguum

Caritas International is in België een van de weinige organisaties die expertise hebben in zowel noodhulp en heropbouw als in ontwikkelingssamenwerking. Caritas International kiest voor een geïntegreerde aanpak en beschouwt de verschillende hulpverleningsfasen als een contiguum: ze sluiten naadloos op elkaar aan en beïnvloeden elkaar onderling (LRRD: Linking Relief Rehabilitation Development). Concreet houdt dit in dat we bij noodhulp al de elementen integreren die een basis leggen voor duurzame ontwikkeling. Zowel bij noodhulp als ontwikkelingsprogramma's houden we rekening met eventuele toekomstige rampen en integreren we maatregelen om rampen te voorkomen, of minstens de gevolgen ervan te beperken (DRR: Disaster Risk Reduction). Vandaar ook het belang van onze lokale partners die voor continuïteit zorgen.

Gelijkwaardigheid man/vrouw – hiv/aids – zorg voor het milieu

Transversale thema's verweven zich systematisch door al onze programma's. Bij de opzet van een project en het uitbouwen van een partnerrelatie wordt er waar relevant aandacht besteed aan gender, hiv/aids en milieu.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

ENKELE REPRESENTATIEVE PROGRAMMA'S

Burgeroorlog in Syrië

Een demonstratie in maart 2011 die net zoals de Arabische lente in Egypte en Tunesië meer vrijheid had moeten brengen, is uitgegroeid tot een ware burgeroorlog. Onmenselijke wreedheden zowel aan de kant van de troepen van president Assad als van de opstandelingen hebben grote delen van het land vernield, miljoenen mensen op de vlucht gedreven in Syrië zelf of in een van de buurlanden. Gezinnen hebben hun huis en inkomen verloren en moeten zien te overleven op hun spaargeld of solidariteit van anderen.
Eind 2012 is er nog steeds geen oplossing voor het conflict en worden er nieuwe hulpprogramma's gelanceerd opdat de verplaatste personen in en de vluchtelingen rond Syrië de winter kunnen doorkomen.

Caritas International steunt hulpprogramma's in Syrië en Libanon.

Caritas Syrië is al van bij het begin van de onlusten in de weer voor de slachtoffers van het geweld. Vrijwilligers zorgen zowel in het zuiden (Damascus, Doran) als in het noorden (Hassakeh, Aleppo, Homs) onder meer voor voedselbedeling onder de mensen die zich schuilhouden in verlaten schoolgebouwen of onderdak zoeken bij landgenoten. Naast voedselpakketten krijgen 750 gezinnen ook matrassen en dekens. De veiligheidssituatie laat die hulpverlening jammer genoeg niet altijd toe.
In Libanon helpt onze lokale partner 3.000 erg kwetsbare gezinnen van verschillende geloofsovertuiging in Beiroet, de Bekaa vallei en Whadi Khalid. Deze gezinnen ontvangen via sociale centra van Caritas Libanon, voedselpakketten, basisgoederen (matrassen, dekens, handdoeken en hygiëne producten), psychosociale begeleiding en medische zorg.

"Mensen zijn als de dood voor bomauto's, ze zijn bang dat een van hun familieleden verkracht wordt, vrezen dat ze niet genoeg voedsel zullen vinden. We coördineren de noodhulp voor tienduizenden mensen die wanhopig op zoek zijn naar voedsel, geneesmiddelen en onderdak. Zij zijn, zoals wij allemaal, ontzettend bang. Zij weten niet wat de toekomst zal brengen."

Bisschop Antoine Audo van Aleppo,
voorzitter van Caritas Syrië

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Cordaid – E. J. Daniels

Geweld in Oost-Congo: noodhulp en heropbouw

Sinds april 2012 is het weer onrustig in Noord-Kivu. Confrontaties tussen o.m. het Congolese leger en M23 rebellen, Mai Mai en Rwandese Hutumilities veroorzaken opnieuw massale verplaatsingen. Eens te meer is de burgerbevolking de dupe van onmenselijke wreedheden. Verkrachting, onvrijwillige inlijving, brandstichting, plundering: alles lijkt toegestaan in deze strijd om macht. Mensen rennen voor hun leven en zoeken onder meer hun toevlucht in en rond de stad Goma in gastfamilies en kampen voor verplaatste personen.

Midden juni deelt Caritas Goma, met o.m. de steun van Caritas International, **voedsel** uit in **Minova, Kalungu, Ntamugenga en Rubare** aan 7.440 ontheemde families (5 personen gemiddeld). Elke familie krijgt een pakket bestaande uit maïsbloem, bonen, olie en keukenzout: voldoende voor twee weken in afwachting van aflossing door de Wereldvoedselorganisatie of een andere humanitaire organisatie. Eind november laaien de gevechten tussen het regeringsleger en de rebellenbeweging M23 in Oost-Congo weer in alle hevigheid op. Caritas International steunt de hulpverlening in het **Don Bosco kamp**, 7 km ten noordwesten van Goma. 2.578 gezinnen krijgen voedselpakketten, hygiëneproducten, dekens en kleren.

In Kibabi, 70 km ten noordwesten van Goma, is de bevolking al herhaaldelijk op de vlucht geslagen maar sinds 2009 is er een terugkeerbeweging. Tegelijkertijd is er recent een toestroom van mensen die de aangrenzende onveilige gebieden ontvluchten. Een grote groep van terugkeerders, lokale vluchtelingen en inwoners moeten zien samen te leven met beperkte middelen. Er is landbouwgrond maar die is al te lang verwaarloosd en de mensen hebben nauwelijks zaai- en plantgoed en zo goed als geen landbouwgereedschap. In juli lanceert Caritas International met zijn lokale partner en met de steun van de Europese Unie een programma om de landbouw nieuw leven in te blazen. Liever dan de mensen een standaardpakket **zaaigoed en landbouwgereedschap** te bezorgen, kiest Caritas International ervoor hen een waardebon te geven die ze volgens eigen behoeften kunnen besteden op speciaal daartoe georganiseerde markten. Ook sensibilisering rond gezonde voeding en efficiënte landbouwtechnieken maken deel uit van het programma waarbij 5.500 families betrokken zijn. De uitvoering van de geplande activiteiten is gelukkig niet in het gedrang gekomen door het oplaaiende geweld.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Voedselcrisis Niger: 420 ton extra gierst

De magere oogst en vee-opbrengst van 2011 leidt in 2012 tot een **voedselcrisis in het Sahelgebied**. Om de voedseltekorten in de regio Tahoua (Niger) op te vangen in afwachting van de nieuwe oogst in oktober, financiert Caritas International de aankoop van **420 ton gierst**. Het graan wordt verkocht aan de bevolking tegen een door de overheid vooraf bepaalde betaalbare prijs. De verkoop gebeurt via de interbancaire stock in Keita (regio Tahoua) en de negen graanbanken die Caritas Niger in 2010-2011 er heeft gebouwd met de steun van Euronaid en Caritas International België en de Caritasorganisaties van Frankrijk en Spanje. De opbrengsten gaan naar de voedselbanken o.m. voor het aanleggen van nieuwe stocks.

De keuze voor onrechtstreekse voedselhulp via **lokale graanbanken** is ingegeven door enerzijds de hoogdringendheid van het voedselprobleem en anderzijds ook de wil om de bevolking weerbaarder te maken tegen toekomstige crisissituaties. Graanbanken spelen hierin immers een cruciale rol: de boeren kunnen voorraden aanleggen die in periodes van schaarste (tussen twee oogsten in) tegen vaste en voordelige prijzen verkocht worden. Ook in 2012 wordt heel wat energie gestoken in vorming en **coaching van de comités** die verantwoordelijk zijn voor de graanbanken, een conditie sine qua non om een evenwicht tussen economische belangen (voldoende rentabiliteit en roulatiefondsen) en sociale doeleinden (toegankelijkheid voor de meest kwetsbare families) te verzekeren. Het aantal families dat lid is van aan van de negen graanbanken is in 2012 verdubbeld: 1.400 of 9.800 mensen konden voedsel aankopen toen hun voorraden op waren. Onder hen heel wat armen die

dankzij het feit dat hun lidgeld in natura - 2 maten gierst - voor de helft ten laste werd genomen door het project.

In Birnin Lallé en Adjékoria, departement Dakoro, was de voedselcrisis in 2012 minder voelbaar dankzij de sinds 2008 opgebouwde weerbaarheid van de bevolking tegen toekomstige crisissen. Een voedselzekerheidsprogramma heeft onder meer geresulteerd in de oprichting van 35 graanbanken en 7 landbouwwinkels. Via deze structuren konden mensen zich langer bevoorraden van gierst en veevoeder tegen prijzen lager dan die op de markt.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Cafod Nick Harrop

Haïti: huizenbouw en sanitatie, onderwijs en voedselzekerheid

De heropbouw na de allesverwoestende aardbeving in 2010 gaat zijn derde jaar in. In juni 2012 vertrok een medewerker naar Haïti om onze lokale Caritas partner gedurende twee jaar te ondersteunen bij het implementeren van onze heropbouwprogramma's die 4 luiken omvatten: voedselzekerheid, huizenbouw, sanitatie, en onderwijs.
Om de slachtoffers van de **orkaan Sandy (einde 2012)** in de regio Les Cayes en Jéramie te helpen die hun oogsten vernield zagen, verdeelt Caritas International zaaigoed en het nodige materiaal om het land te bewerken tegen de komende zaaiperiode.

Ondertussen ging een **voedselzekerheidsproject** van start in Ferme Le Blanc (Cayes). In Cornillon/Grand Bois en in Grand Anse steunen we de landbouw en de veeteelt en leveren productiemiddelen. Caritas International wil de hoofdstad ontlasten en kansen creëren voor kleinschalige landbouw. Via micro-ondernemingen wordt de lokale economie aangezwengeld. Ook de strijd tegen de erosie zetten we verder. Onze interventie maakt deel uit van een programma gefinancierd door DGD via 11.11.11.

Caritas International financiert de bouw van **100 permanente huizen** in de afgelegen gemeente **Duval** in de heuvels aan de rand van de hoofdstad. De nieuwe huizen zijn gebouwd op de plaats waar de vernielde huizen stonden. Op die manier zijn we zeker van het eigendomsrecht. Professionelen met een opleiding van Caritas voeren de werken uit samen met de toekomstige bewoners die o.m. materiaal lossen en laden en toegangswegen berijdbaar maken. Elk huis is voorzien van een **droog toilet en een watertank**

"We moeten ons toeleggen op lange termijn ontwikkeling en duurzaamheid in Haïti. We moeten met anderen aan een hergeboorte van het land werken. We kunnen dit niet doen zonder de Haïtianen. Het Caritasnetwerk is er om hen aan te moedigen, om projecten aan te reiken, om hen te helpen hun eigen lot in handen te nemen en een nieuwe toekomst te creëren."
Bisschop Pierre Dumas, voorzitter van Caritas Haïti.

voor regenwater. In de strijd tegen de cholera is hygiëne immers erg belangrijk.

Het **weeshuis** van de zusters Salesianen in de wijk Salines van Port-au-Prince was onbewoonbaar na de aardbeving. Met de steun van Caritas Oostenrijk en Caritas International hebben de zusters een nieuwe instelling gebouwd in **Croix de Bouquets**. In 2013 wordt nog verder gewerkt aan de inrichting. Tegen het nieuwe schooljaar 2013 zullen 150 wezen tussen 6 en 15 jaar er terecht kunnen voor **onderdak en onderwijs**.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Ethiopië: noodhulp en heropbouw en ontwikkeling

Het belang van water in de strijd tegen de honger is het centrale thema van de **Campagne 2012** dat we onder meer illustreren aan de hand van onze activiteiten in de districten **Gulomakda en Ganta Afeshum (Tigray) en in het Enderta-Aba'ala stroomgebied (Tigray en Afar).** Er is regen in Ethiopië. Toch zorgen droogteperiodes in bepaalde regio's geregeld voor honger. Het is dus van het allergrootste belang het water vast te houden en het oordeelkundig te gebruiken opdat met een minimum aan water zo efficiënt mogelijk voedsel geteeld kan worden. Samen met de lokale bevolking bouwen we waterputten, leggen we irrigatiesystemen aan en werpen we dammen op die beletten dat vruchtbare akkergrond wegspoelt. We doen er ook alles aan om de toegang tot drinkbaar water te verbeteren.

Een gelijkaardig programma loopt in de staat **SNNPR in het zuiden van Ethiopië**. In 2010-2011 verhogen we de voedselzekerheid in 5 districten met de steun van het Europese Food Facility fonds. In 2012 krijgt Caritas International in consortium met de Ierse NGO VITA financiering om dit programma verder uit te bouwen. De regio is zwaar getroffen door de voedselcrisis en de EU geeft groen licht voor de uitbreiding van het project tot 6 districten met geld uit het 'Instrument for Stability' fonds. We bouwen verder op de eerder bereikte resultaten en bereiden onze doelgroep uit: 11.700 gezinnen. Onze interventie, in samenwerking met Caritas Ethiopië, beoogt een **grotere draagkracht van plattelandsfamilies in crisissituaties**. Wij werken aan het verhogen van de landbouwproductie en de inkomsten per gezin: kleinschalige irrigatie, toegang tot verbeterd zaaigoed, schapen op krediet, coöperaties (stockering, verdeling, kredieten). Lokale bestu-

ren en traditionele overlegorganen worden ondersteund met het oog op een optimalisering van hun werking en dienstverlening. Er gaat veel aandacht naar de voorwaarden voor duurzame vrede en ontwikkeling.

"Ik ben 25 jaar. Ik ben getrouwd en heb 1 zoontje. Ikzelf heb geen land, ik bebouw het stuk van mijn vader. Het staat vaak onder water omdat de grond weinig doorlaatbaar is. Tijdens het korte regenseizoen kan ik een goede oogst binnenhalen. Tijdens het lange regenseizoen is het verlies groot. Omdat de grond weinig water doorlaat staat mijn perceel vaak onder water. Ik heb slechts voor 5 maanden eten. Ik ben verplicht om naar de stad te trekken als dagloner anders moeten we honger lijden."

Ato Zoedee Atiso, Mirab Badewacho district (SNNPR)

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Isabel Corthier

Isabel Corthier

Burundi - ecologisch verantwoorde familiale landbouw

90% van de Burundezen leven van de landbouw. Gemiddeld beschikken ze slechts over 0,5 ha. Heel vaak is de opbrengst te gering om de eigen familie te voeden, laat staan overschotten op de markt te verkopen. Naast toevallige omstandigheden zijn er structurele factoren die de landbouwproductie sterk inperken: overbevolking, verkaveling van de beschikbare grond en verschraling van de grond door overexploitatie. Enige manier om aan de armoede en voedselonzekerheid te

"Marthe Mygayempore van de gemeente Mwakiro is kampioen als het om de productie van bananen gaat. Zij is er effectief in geslaagd om een tros van 102 kg bananen te kweken zonder chemische of dierlijke meststoffen. Zij produceert haar compost louter op basis van plantaardig afval. Als weduwe en moeder van drie kinderen werd zij lange tijd als de meest kwetsbare vrouw van haar heuvel beschouwd. Vandaag heeft ze ongeveer 300 bananenbomen die ontstaan zijn uit de 10 scheuten die ze binnen het project heeft ontvangen en exploiteert ze 20 are maniok. Haar aanplanting is op 5 jaar tijd een heus bedrijf geworden: ze oogst jaarlijks meer dan 500 trossen bananen en heeft heel regelmatig werk voor dagloners"

(Uit een recent verslag)

ontsnappen is de aanpak van die kleinschalige familiale landbouw bijsturen opdat er meer geproduceerd wordt op een duurzame en dus ecologisch verantwoorde manier.

Caritas International is sinds begin 2006 actief in Muyinga. Een tweede fase van ons voedselzekerheidsprogramma, dat van start gaat in april 2012, streeft een nog meer **geïntegreerde holistische aanpak** na. **Landbouw, bosbouw en veeteelt** zijn geen aparte activiteiten maar zijn waar mogelijk complementair met het oog op meer productie; ook andere sectoren, bijvoorbeeld onderwijs en gezondheid, spelen een rol; sociale gebruiken, voedingsgewoontes en hygiëne worden aangepakt daar waar ze ontwikkeling tegenhouden; we bevorderen de samenwerking tussen de boeren enerzijds en de samenwerking van boeren met andere actoren in het economisch proces: transporteurs, verwerkende bedrijven, handelaars, consumenten.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Rwanda: daadkrachtige boerenorganisaties

Rwanda heeft de laatste jaren met behulp van buitenlandse donoren enorme vooruitgang geboekt. De economische groei gaat echter niet overal gepaard met een succesvolle armoedebestrijding. Kleine boeren krijgen het alsmaar moeilijker in een klimaat van stijgende competitie waar monoculturen gericht op de exportmarkt voorrang krijgen, de grond schaarser wordt, er een steeds grotere specialisatie optreedt. Het belang van boerenorganisaties in deze context is onbetwistbaar. De Verenigde Naties heeft trouwens 2012 uitgeroepen tot het **Internationale jaar van de Coöperaties**.

Boerencoöperaties bestaan al langer dan vandaag in Rwanda maar ze ontbreken soms aan dynamisme en efficiëntie. De meerwaarde van deze samenwerkingsverbanden is niet altijd duidelijk voor de leden en dat zet een rem op hun enthousiasme en hun bereidwilligheid om zich in te zetten voor gezamenlijke doelen.

Caritas International werkt sinds 2003 met zijn lokale partner aan grotere voedselzekerheid in Bugesera in het zuidoosten van Rwanda en is recenter ook actief in de districten Nyagatare en Gatsibo in het noordoosten. Wij helpen er de kleine boeren onder meer met de ontwikkeling van bio-intensieve groentetuinen – maximale opbrengst voor een minimumoppervlakte met behoud van de grondvruchtbaarheid – en zetten in op een optimaliseren van de werking van de bestaande coöperaties. In 2012 versterken we de werking van **47 coöperaties** (zowel voor productie - voornamelijk maniok, ananas, maïs, en bonen - stockage, verwerking en commercialisering van landbouwproducten) en 5 unies van coöperaties. Zij vertegenwoordigen 8.850 familiale landbouwbedrijven.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

India: vrouwen zorgen voor meer inkomsten

Het district Warangal (Andhra Pradesh, zuidoosten van India) kent grote armoede onder meer bij de tribale en dalit gemeenschappen (kastelozen) van de Mulugu Mandal. De ironie van het noodlot maakt dat de mensen die niet genoeg te eten hebben dikwijls kleine boeren zijn. Ze beschikken slechts over een klein, weinig vruchtbaar, stuk land en zien zich verplicht om minderwaardig zaai- en plantgoed te kopen. Ze boeren zoals hun voorouders het altijd al hebben gedaan want er is geen professionele omkadering. Ze wonen in een regio waar geen gezondheidscentrum is, geen school, geen stromend water en geen toiletten. Een gezin in het district Warangal verdient gemiddeld 500 EUR per jaar. Daarmee kan het onmogelijk in zijn basisbehoeften voorzien. De landarbeiders kunnen bovendien slechts 6 tot 8 maanden per jaar op het veld werken. De mensen lenen geld van landeigenaars tegen zeer hoge rente. Moeilijk om op die manier uit de **vicieuze cirkel van de armoede en grote schuldenlast** te ontsnappen.

De vrouwen hebben het in deze context dubbel moeilijk om dat ze niet alleen behoren tot de kastelozen maar omdat ze bovendien ook nog eens 'vrouw' zijn. Samen met onze lokale partner leren we de vrouwen hoe ze voor hun **rechten** kunnen opkomen en geven we hen **kansen om meer te produceren en betere levensomstandigheden te creëren**. 3.000 families uit 12 dorpen zijn betrokken bij het project.

Vrouwen krijgen onder meer een beroepsopleiding (snit en naad, productie van verf, kleuren van sari's, …) zodat ze een eigen handeltje kunnen opzetten en extra-inkomsten verwerven. Er is informatie voorzien over hoe ze leningen kunnen krijgen van de overheid en een opleiding met onderdelen als budgetbeheer, marktonderzoek, boekhouding.

Boeren krijgen vorming en begeleiding om hun landbouwproductieproces te optimaliseren en economisch rendabel te maken op een ecologisch verantwoorde manier. Een aantal vrouwen krijgt kippen en geiten waarvan ze de eieren en melk kunnen verkopen om in extra-inkomsten te voorzien. Zij krijgen ook begeleiding van een dierenarts voor de verzorging van hun dieren.
We helpen vrouwen om biologische groenten te telen en geven informatie rond voeding en gezondheid.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

SAMENWERKING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING

Nieuwe landbouwwet Congo

In december 2011 werd een landbouwwet uitgevaardigd door het Congolese staatshoofd die de grote lijnen vastlegt van het landbouwbeleid in de komende jaren. Het is zeer belangrijk dat lokale landbouwgroeperingen kunnen wegen op de commissie die zich buigt over de uitvoeringsbesluiten en dat ze accenten kunnen leggen die hun familiale landbouwactiviteiten ondersteunen. Alliance AgriCongo en CONAPAC hebben in dit verband een ambitieus programma opgezet met o.m. de actieve participatie van Caritas International en de steun van de Belgische overheid. Alliance AgriCongo is een consortium van 8 Belgische Ngo's die de algemene werking en de lobbycampagnes van boerenorganisaties in Congo ondersteunen. In België ijveren zij voor een ontwikkelingssamenwerking die oog heeft voor de lokale landbouwdynamiek in Congo waarbij plaatselijke landbouworganisaties een centrale plaats toebedeeld krijgen. CONAPAC is de nationale confederatie van boeren in Congo.

Over een periode van 2 jaar worden 26 workshops georganiseerd met de steun van een aantal gelegenheidspartners. Caritas International was verantwoordelijk voor de organisatie van de eerste workshop in april 2012 in Kenge, provincie Bandundu maar ook boerenorganisaties uit de provincies, Bas-Congo, de Evenaarsprovincie, Noord- en Zuid-Kivu zijn betrokken bij het programma. 4 thema's komen aan bod in verschillende sessies met het oog op het vastleggen van prioriteiten bij het lobbywerk en het versterken van provinciale en nationale landbouwstructuren: microkredieten, de kaderwet, de landbouwinfrastructuur en landzekerheid.

Voedselzekerheid

De interne werkgroep voedselzekerheid van Caritas International is samengesteld uit projectbeheerders en medewerkers op het terrein. In 2012 heeft de werkgroep een dossier over voedselzekerheid samengesteld dat onze toekomstige strategieën voor duurzame voedselzekerheid zal bijsturen en verdiepen.

Het luik beleidsbeïnvloeding rond voedselzekerheid gebeurt vooral in samenwerking met Caritas Europa. In juni 2012 werken we mee aan de organisatie van een Congres in Wenen 'Een toekomst zonder honger", een initiatief van Caritas Oostenrijk met de steun van Caritas Internationalis. Tot besluit van dit congres formuleerde het Caritasnetwerk zijn basiseisen:

- zorg ervoor dat iedereen genoeg te eten heeft;
- erken het belang van de landbouw voor ontwikkeling;
- steun familiale landbouw;
- steun voedselsystemen die de klimaatwijziging aanpakken;
- zorg voor een coherent Europees beleid betreffende honger en armoede;
- stop oneerlijke handel in landbouwproducten;
- zorg voor regelgeving in verband met voedselspeculatie;
- stop landroof;
- verbied de invoer van biobrandstoffen;
- steun landen die inzetten op genoeg voedselproductie voor eigen bevolking;
- zorg ervoor dat voedselhulp deel uitmaakt van een langetermijn oplossing

Ook op de Europese Ontwikkelingsdagen in oktober 2012, georganiseerd door o.m. Caritas Europa, Caritas International en CIDSE (16 ontwikkelingsorganisaties uit Europa en Noord-Amerika) was het recht op voedsel aan de orde. De organisatoren vragen de Europese Unie om ook na 2015 (nieuw strategisch kader voor ontwikkeling) het voedselprobleem aan te pakken en wel op drie fronten:

- Participatie, vooral van de meest kwetsbare groepen.
- Politieke wil: voedselzekerheid is geen technisch probleem maar een politiek waarbij goede wil cruciaal is.
- Coherentie in het ontwikkelingsbeleid.

Besparingen onaanvaardbaar

Caritas International en tien andere ngo's reageren begin november 2012 in een brief aan de eerste minister en minister voor ontwikkelingssamenwerking op de aangekondigde drastische bezuinigingen in het budget 2012 en 2013. Drie geplande projecten van Caritas International voor voedselhulp en voedselzekerheid krijgen voorlopig geen subsidies (project in DR Congo, Zuid-Soedan en Niger). 80.000 mensen krijgen voorlopig niet de broodnodige steun waarop ze gerekend hadden. 100 miljoen op de begroting DGD en nog eens 8 miljoen voor conflictpreventie en preventieve diplomatie. Dat is wat er geschrapt wordt op het Belgische budget 2013 ontwikkelingssamenwerking. De besparing betekent dat België opnieuw een stap terugzet in het engagement om tegen 2015 0,7% van het BNP te besteden aan ontwikkelingszaken. Caritas International betreurt ten zeerste dat het de allerzwaksten in het Zuiden zijn die meebetalen voor onze crisis.

PROGRAMMA'S 2012

COFINANCIERINGSPROGRAMMA'S (private en institutionele fondsen)

Noodhulp en heropbouw

Land	Project	Periode	Budget	Financiering	Uitgaven 2012 in EUR	Bijdrage Caritas International
Benin	Steun aan de slachtoffers van overstromingen	2011-2012	640.215,00	DGD	10.812,97	Functioneringskosten
Burundi	Cash for Work 4+5: economische ondersteuning in de Vredesdorpen	2010-2012	865.000,00	ECHO	8184,07	Functioneringskosten
Congo DR	Noodhulp aan 4.000 gezinnen, slachtoffers van het conflict in Zuid-Ubangi, Evenaarsprovincie	2010-2012	586.682,00	DGD	4213,56	Functioneringskosten
Congo DR	Re-integratie van 5.916 gezinnen op de vlucht voor het geweld in de regio Aru/Turi, Oostprovincie	2010-2012	659.892,00	DGD	19527,00	Functioneringskosten
Congo DR	Steun aan de medische zorg in de gezondheidszones die het slachtoffer zijn van geweld, Dongo, Evenaarsprovincie	2010-2012	500.000,00	ECHO	7030,00	Functioneringskosten
Congo DR	Meer voedselzekerheid voor de bevolking van Noord-Kivu, slachtoffer van het gewapende conflict, Goma	2012-2013	820.000,00	ECHO	448383,90	6 %
Ethiopië	Voedselcrisis - noodhulp	2011-2012	202.000,00	VAIS	39500,00	50 %
Haïti	Heropbouw	2011-2014	425.572,56	DGD/11-11-11	185795,75	20 %
India	Steun aan 4.000 kwetsbare gezinnen, slachtoffers van overstromingen, Bihar	2009-2012	521.449,00	DGD	27907,13	Functioneringskosten
Pakistan	Landbouwrehabilitatie na overstromingen	2011-2012	634.086,00	DGD	157392,00	21 %
Sri Lanka	Hervestigingsprogramma voor verplaatste personen in Trincomalee, Batticaloa en Mannar Districten	2009-2012	550.000,00	DGD/OvO	6973,52	10 %
Zuid-Soedan	Noodhulp voor slachtoffers LRA aanvallen	2011-2012	912.660,00	DGD	40933,92	Functioneringskosten
Zuid-Soedan	Inkomstenverwerving en rehabilitatie in de Equatorial States	2011-2012	945.115,00	DGD	709764,97	Functioneringskosten
Totaal					**1.666.418,79**	

AFKORTINGEN:

ACODEV: Franstalige federatie van Ngo's voor ontwikkelingssamenwerking

BFVZ: Belgisch Fonds voor Voedselzekerheid (vroeger Belgisch Overlevingsfonds)

CFP: Corporate Funding Programme nu Ondernemers voor ondernemers

CONCORD: Europese Confederatie van Ngo's voor noodhulp en ontwikkeling

DGD: Directoraat Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking

ECHO: European Commission Humanitarian Aid (Humanitaire Hulp van de Europese Commissie)

EU: Europese Unie

NGO: Niet-Gouvernementele Organisatie

VAIS: Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking

VOICE: Voluntary Organisations in Cooperation in Emergencies

WBI: Wallonie-Bruxelles International

Ontwikkeling

Land	Project	Periode	Budget	Financiering	Uitgaven 2012 in EUR	Bijdrage Caritas International
Bosnië-Herzegovina	Geïntegreerde landbouw en ecotoerisme - Fojnica	2011-2013	373.695,00	Stichting Abbé Pierre, Caritas Frankrijk,Regio Auvergne, e.a,	25000,00	40 %
Bosnië	Steun aan de ontwikkeling van plattelandstoerisme in Rajac en Vranica mountains	2011-2012	151.867,80	EU	98061,41	20 %
Burundi	Duurzame verbetering van de voedselzekerheid, provincie Muyinga, fase 1	2006-2012	2.708.581,00	BFVZ / WBI	94013,98	15 %
Burundi	Duurzame verbetering van de voedselzekerheid, provincie Muyinga, fase 2	2012-2015	1.776.041,86	BFVZ	246821,74	15 %
Burundi	Diversificatie van landbouwinkomsten via boom- en fruitteelt (DRABIAF)	2007-2012	998.017,00	EU cofin. NGO/OvO	218,77	25 %
Burundi	Rentabiliseren van familiebedrijven in 5 gemeenten v.d.provincies Kayanza en Muramvya (AREF)	2009-2012	998.666,66	EU Voedselzekerheid	52366,17	10 %
Burundi	Steun aan geïntegreerde ontwikkeling, Kasenga (PADI)	2010-2012	525.413,28	DGOS	187419,71	20 %
Congo DR	Opstarten van een polyvalent en zelfbedruipend gezondheidssysteem in Kasaï	2006-2012	877.700,00	EU 9de FED	52564,26	5 %
Congo DR	Verhoging van landbouwproductie en commercialisering van landbouwproducten in Ituri	2009-2012	1.570.085,01	EU Voedselzekerheid	381627,84	10 %
Congo DR	Agricongo	2012-2013	892.235,00	DGD / TRIAS	49.312,03	7 %
Congo DR Burundi Rwanda	Plattelandsontwikkeling in de regio van de Grote Meren, fase 1	2009-2012	3.630.819,52	DGD Driejarenplan) / WBI	531638,13	20 %
Congo DR Burundi Rwanda	Plattelandsontwikkeling in de regio van de Grote Meren, fase 2	2012-2015	4.212.836,26	DGD (Driejarenplan) / WBI / Wereldmissiehulp	652576,61	20 %
Ethiopië	Meer voedselzekerheid voor kwetsbare gezinnen in Gulomakda en Ganta-Afeshumn Oost-Tigray	2009-2014	3.495.600,00	BFVZ / provincie West-Vlaanderen	558765,47	15 %
Ethiopië	Productiecapaciteit van arme landbouwers verbeteren in de Enemore en Mirab-Badewacho districten	2009-2012	1.111.337,00	EU Voedselzekerheid	18441,09	10 %
Ethiopië	Capaciteitsversterking met het oog op duurzame landbouw voor arme boeren in 6 districten van de SNNP Region	2012-2013	1.497.657,00	EU Stability Fund / VITA	134491,39	Functioneringskosten
India	Water- en sanitatieproject in 20 kleine dorpen in Warangal, Andhra Pradesh	2010-2013	100.000,00	Vlaamse Overheid Departement leefmilieu, natuur en energie / Wanakkam	38.0000,00	15 %
India	Drinkwater voor dalitgezinnen in 10 dorpen, Nellore	2011-2012	20.724,00	Fonds Elisabeth en Amélie via Koning Boudewijnstichting	10000,00	0 %
Kosovo	Steun aan landbouweconomie en ontwikkeling van ecotoerisme in het zuiden	2010-2013	462.813,52	EU	199711,09	15 %
Niger	Participatief en gedecentraliseerd project voor voedselzekerheid in departement Dakoro	2008-2013	2.801.757,00	BFVZ	275792,03	15 %
Rwanda	Voedselzekerheid in Bugesera (PASAB II)	2009-2013	3.229.493,00	BFVZ / WBI	622167,85	15 %
Servië	Steun aan duurzame landbouw en plattelandstoerisme Centraal -Servïe	2011-2012	119.605,00	Buitenlands beleid Vlaanderen / City of Kragujevac	39499,06	14,5 %
Servië	Steun aan de ontwikkeling van plattelandstoerisme in Rajac en Vranica mountains	2011-2012	119.952,00	EU	23990,40	20 %
Thailand	Taalcentra en centrum voor jobbegeleiding voor migranten in Bangkok en omstreken	2008-2013	88.823,00	Ondernemers voor Ondernemers (OvO)	28012,00	32,5 %
Totaal					**4.320.491,03**	

PROGRAMMA'S MET EIGEN FONDSEN

Noodhulpprogramma's met het Caritasnetwerk

Bij grote crisisinterventies vraagt de lokale Caritasorganisatie de hulp van het Caritasnetwerk.

Land	Crisis	Uitgaven 2012 in EUR
Burkina Faso	Voedselcrisis Sahel	20.000,00
Congo DR	Noodhulp in het oosten (Noord-Kivu)	100.000,00
Ethiopië	Voedselcrisis Hoorn van Afrika	469.844,68
Haïti	Aardbeving en cholera	929.925,16
India	Overstromingen	20.000,00
Libanon	Noodhulp Syrïe	20.000,00
Mali	Voedselcrisis Sahel	10.000,00
Montenegro	Winterhulp	5.000,00
Niger	Voedselcrisis Sahel	253.304,81
Pakistan	Overstromingen	30.000,00
Filipijnen	Overstromingen	61.400,00
Senegal	Voedselcrisis Sahel	10.000,00
Somalië	Voedselcrisis Hoorn van Afrika	25.000,00
Soedan	Crisis Darfur	15.000,00
Syrië	Noodhulp	20.000,00
Tsjaad	Voedselcrisis Sahel	20.000,00
		2.009.474,65

Capaciteitsopbouw Caritaspartners

Caritas International versterkt partners in het Zuiden of in Oost-Europa met middelen om hun personeel te vormen en hun structuren uit te bouwen.

Land	Organisatie	Uitgaven 2012 in EUR
Burundi	CED-Caritas Burundi	12.000,00
Burundi	BADEC (Ngozi)	6.000,00
Burundi	ODDBU (Bujumbura)	6.000,00
Burundi	ODECO (Rutana)	6.000,00
Congo DR	Caritas Développement Congo	10.000,00
Congo DR	Caritas Mbandaka-Bikoro	5.000,00
Congo DR	Caritas Kananga	5.000,00
Congo DR	Caritas Kole	5.000,00
Congo DR	Caritas Mweka	3.118,17
Congo DR	Caritas Bokungu-Ikela	5.000,00
Congo DR	Caritas Popokabaka	5.000,00
Congo DR	Caritas Mahagi	5.000,00
Congo DR	Caritas Kinshasa	5.000,00
Congo DR	Caritas Basankusu	5.000,00
Ethiopië	ECS - Caritas Ethiopië	30.000,00
Europa	Caritas Europa	7.000,00
Kosovo	Caritas Kosovo	15.000,00
Libanon	Caritas Mona	10.000,00
Mauritanië	Caritas Mauritanië	7.500,00
Montenegro	Caritas Montenegro	15.000,00
Servië	Caritas Servië	14.825,84
		182.444,01

Projecten eigen fondsen

Wij financieren een aantal activiteiten waarvoor geen tussenkomst is van institutionele financiers.

Land	Aantal	Uitgaven 2012 in EUR
Armenië	2	14.513,29
Burkina Faso	1	5.335,00
Burundi	8	38.796,00
Congo DR	19	94.143,04
India	4	48.197,00
Indonesië	2	16.617,00
Irak	1	10.000,00
Mongolië	1	3.500,00
Myanmar	1	13.000,00
Nepal	2	17.200,00
Pakistan	2	37.243,00
Palestina	2	88.044,00
Rwanda	3	23.049,00
Servië	1	5.000,00
Sri Lanka	1	20.000,00
Zuid-Soedan	1	36.247,00
	51	**470.884,33**

Partnerschapsprojecten

We werken samen met een aantal Belgische verenigingen voor de realisatie van projecten die kaderen in onze visie en missie.

Land	Aantal projecten	Uitgaven 2012 in EUR
Armenië	1	4.848,44
Bangladesh	1	5.179,94
Benin	3	18.700,00
Brazilië	1	2.375,00
Burkina Faso	1	4.949,00
Burundi	1	5.702,10
Cambodja	1	1.205,00
Congo DR	6	25.060,32
Ethiopië	2	20.388,03
Filipijnen	2	5.893,65
Haïti	5	48.021,13
Honduras	1	6.414,00
India	3	57.341,43
Kameroen	1	63.938,00
Kenia	1	8.222,00
Libanon	1	15.000,00
Mali	2	39.968,82
Nepal	1	6.085,32
Niger	1	12.004,24
Nigeria	1	2.009,68
Rwanda	4	16.063,50
Senegal	2	4.725,40
Tanzania	1	8.500,00
Tsjaad	1	5.886,60
Togo	3	24.142,44
Zuid-Afrika	3	12.263,69
		424.887,73

ASIEL EN MIGRATIE

INHOUD

INLEIDING 21

OPVANG VAN ASIELZOEKERS 22
- Activiteiten 22
- Evoluties 22
- Specifieke opvang voor vrouwen 23
- Begeleiding van asielzoekers in onze woningen 24

SOCIALE PROGRAMMA'S 25
- Eerstelijnszorg 25
- Gezinshereniging 26
- Integratie 27
- Vrijwillige terugkeer en re-integratie 29
- Bezoek gesloten centra 31
- Voogdij van de NBMV 32

SAMENWERKING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING 33

INLEIDING

Caritas International biedt een menselijk en individueel antwoord op ieders migratietraject, verdedigt de rechten van de migranten en begeleidt hen in hun zoektocht naar duurzame oplossingen al dan niet in ons land.

Zo biedt Caritas International jaarlijks onderdak aan zo'n 1.000 asielzoekers. Wij kiezen voor een kleinschalige opvang in eengezinswoningen. Dit model verzekert de autonomie van het individu, bevordert het gezinsleven en stimuleert hun integratie in de maatschappij.

Naast opvang, organiseert Caritas International ook een kwaliteitsvolle maatschappelijke en juridische begeleiding voor niet-Europese vreemdelingen. De steun die geboden wordt aan die migranten krijgt vorm in verschillende projecten zoals de sociale eerstelijnsopvang, de integratie van erkende vluchtelingen, de voogdij van Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen (NBMV), de vrijwillige terugkeer en de re-integratie na de terugkeer, de hervestigingsprojecten, de bezoeken aan de gesloten opvangcentra, …

Caritas International biedt binnen zijn ondersteuningsprogramma's hulp aan de meest kwetsbaren. We vervullen onze missie zonder onderscheid te maken in ras, nationaliteit, geslacht en politieke, filosofische of religieuze overtuigingen.

2012 was een bewogen jaar wat de opvang van asielzoekers in België betreft. Begin 2012 woedde de asielcrisis nog, maar tegen eind 2012 was het aantal asielzoekers met 15,8% (bron: www.deblock.belgium.be) gedaald. Door het nieuwe politieke kader en de internationale crisissen o.m. in Syrië, en Afghanistan, moesten we steeds flexibeler werken opdat elke persoon zou krijgen waar hij recht op heeft: een kwaliteitsvolle opvang en begeleiding.

AFKORTINGEN:

CAW: Centrum Algemeen Welzijnswerk

CGVS: Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen

CIRE: Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et Etrangers (Coördinatie en Initiatieven van en voor Vluchtelingen en Vreemdelingen)

FEDASIL: Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers

EVF: Europees Vluchtelingenfonds

ERSO: European Reintegration Support Organizations

IOM: Internationale Organisatie voor Migratie

ICMC: International Catholic Migration Commission

NBMV: Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdeling

REAB: Return and Emigration of Asylumseekers ex Belgium (programma vrijwillige terugkeer)

STAVR: Strengthening Tailor-made Assisted Voluntary Return

OPVANG VAN ASIELZOEKERS

Het departement Opvang van Caritas International biedt onderdak aan asielzoekers in eengezinswoningen. In totaal zijn er ongeveer 1.000 opvangplaatsen beschikbaar in 309 woningen verspreid over heel België.

Van bij de indiening van zijn asielaanvraag, heeft een asielzoeker recht op opvang zolang zijn procedure loopt (wet van 12 januari 2007). Hij krijgt via de dispatching van FEDASIL een collectief opvangcentrum toegewezen. Dit centrum is zijn verplichte inschrijvingsplaats gedurende de eerste 4 maanden na indiening van de asielaanvraag. Daarna kan de asielzoeker in een tweede fase vragen om overgeplaatst te worden naar een eengezinswoning (het type opvang dat onder meer door Caritas International ter beschikking wordt gesteld).

In 2012 heeft de opvangstructuur van Caritas International gemiddeld 957 personen per maand opgevangen waaronder ongeveer 257 gezinnen.

Activiteiten

Decentralisatie

Het decentralisatieproces ingezet in 2010 wordt in 2012 verdergezet met de opening van een kantoor in Luik. Deze decentralisatie werpt haar vruchten af: de technische teams bevinden zich ter plaatse en kunnen sneller handelen. De regionale verantwoordelijk zijn eveneens overgeplaatst en genieten van belangrijke administratieve en juridische bijstand voor de moeilijke dossiers.

Gegevensbank

De afgelopen jaren had het departement een steeds groter aantal gegevens te registreren. De gebruikte Access Database werd, omwille van dat grote volume, onstabiel en de risico's op een crash waren groot. In 2012 werd een nieuwe gegevensbank in gebruik genomen. Deze database garandeert o.m. een kwaliteitsvolle rapportering van complexe gegevens met een professionele opmaak.

Evoluties

Opvangcrisis

De opvangcrisis was tijdens de eerste maanden van 2012 nog sterk voelbaar. Om het tekort aan opvangplaatsen op te vangen, hebben Caritas International en 7 andere ngo's eind december 2011 begin 2012 onder de naam 'SOS Opvang' voorlopige nachtopvang voorzien. De deelnemende ngo's boden ook sociale en juridische steun. Anne Dussart, verantwoordelijk voor de sociale programma's binnen Caritas International, was tijdens deze bewogen periode de woordvoerster van het consortium 'SOS Opvang'. Hierdoor kwam zij onder andere in contact met verschillende partners, journalisten en beleidsverantwoordelijken. Dankzij deze ontmoetingen hebben we ons netwerk versterkt en onze visie en waarden op gebied van Asiel en Migratie onder de aandacht kunnen brengen.

Tussen december 2011 en juni 2012 heeft Caritas International zijn opvangcapaciteit verhoogd van 700 tot bijna 1000 plaatsen om een deel van het tekort op te vangen.

Minder druk op opvangstructuur

Slechts enkele maanden na deze capaciteitsverhoging vroeg een instructie van het kabinet van de staatssecretaris bevoegd voor Asiel en Migratie, Maggie De Block, om de druk op de opvangstructuren te verminderen. Vanaf dat moment zag Caritas International een stijging van het aantal vertrekken, kortere verblijven en meer installaties van nieuwe gezinnen. Heel wat gezinnen kwamen bij ons terecht op het moment dat ze al een beroep hadden ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV) of wanneer hun procedure bijna afgerond was.

Caritas International is tevreden over een snellere afhandeling van de asielprocedure, maar stelt vast dat dit invloed heeft op de begeleiding van de asielzoekers. We moeten in de toekomst ons werk nog flexibeler organiseren om iedereen een kwaliteitsvolle opvang en begeleiding te kunnen blijven bieden.

Opvangmodel: van drie naar één fase?

Door de snelle doorstroming van asielzoekers in onze woningen, stellen we eind 2012 het huidige opvangmodel in vraag. Momenteel is het model verdeeld in drie fasen: de aankomst in een transitcentrum, de toewijzing aan een collectief opvangcentrum en vervolgens, indien de asielzoeker het wenst, het vertrek naar een eengezinswoning.

Zoals eerder beschreven is het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) er eind 2012 in geslaagd om de onderzoekstermijnen van de ingediende aanvragen te verminderen. Momenteel wordt er voor bijna alle

nieuwe aanvragen een binnen de vier maanden een beslissing genomen. We kunnen ons bijgevolg de vraag stellen of het huidige systeem nog zinvol is.

Een éénfasige opvang zou ruimte bieden voor een kwaliteitsvollere opvang door eenzelfde maatschappelijk werker en hetzelfde team deskundigen vanaf de aankomst van de vreemdeling op Belgisch grondgebied. Ook zou een betere integratie binnen zijn plaatselijke omgeving mogelijk zijn, de kinderen zouden naar dezelfde school kunnen blijven gaan zolang de procedure loopt. Als een procedure korter is, is een opvang in drie fasen niet langer aangepast aan de werkelijkheid.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

"We willen het werk van de moeders niet overnemen, maar we willen hen wel tonen hoe ze hun kinderen kunnen ondersteunen. Door bijvoorbeeld een huiswerkhoekje te creëren, door met hen te lezen,… de vrijwilligers komen dus telkens in een specifiek gezin terecht. Wij organiseren geen gezamenlijke klassen net omdat we de moeders verantwoordelijkheidsgevoel willen bijbrengen."

Nathalie Braun, coördinatrice van Logis de Louvranges

Specifieke opvang voor vrouwen

De site 'Logis de Louvranges' van Caritas International telt vandaag ongeveer 22 bewoners en bijna 40 kinderen. In 2012 werden 4 bijkomende appartementen afgewerkt en gingen we van start met huistakenbegeleiding.

Huistakenbegeleiding in Logis

Door de ligging van "Logis", konden de moeders die in Louvranges verbleven hun kinderen niet inschrijven in de huistakenklassen van de verschillende partnerscholen. Sommige moeders moeten 4 uur per dag met de bus reizen om hun kinderen naar school te brengen en ze terug af te halen. Daarom werd er in 2012 een groep vrijwilligers samengebracht om verschillende avonden per week de kinderen en hun moeders te begeleiding bij hun huistaken

Stijgende bewonerswissel

Ook in onze 'Logis de Louvranges', hebben we een snellere doorstroming opgemerkt: het verblijf van de bewoners is korter. Daarnaast was er ook een stijging van het aantal uitgeprocedeerden.

In 2012 stond het werk in Louvranges in het teken van de zoektocht naar een evenwicht tussen de autonomie van de bewoners – met de wil om hen verantwoordelijk te maken – en de beperkingen van de ligging (weinig openbaar vervoer, weinig beschikbare plaatsen in de kinderdagverblijven, de scholen die veraf gelegen zijn, …).

Aissata komt uit Guinee en woont momenteel in een appartement van 'Logis de Louvranges'. Ze is haar land ontvlucht om haar twee dochters te vrijwaren van een gedwongen huwelijk en een besnijdenis. In Louvranges krijgt ze sociale en juridische bijstand.

"Dankzij ons appartement in 'Logis' kunnen we samen blijven als één gezin en kunnen we rekenen op de andere aanwezige vrouwen. In het begin heeft een vrouw die hier woonde me de eerste dagen rondgeleid. Ze toonde me het gemeentehuis, de winkel, de markt…alles gewoon!
De begeleiders zijn hier ontzettend vriendelijk. Ze hebben me alles uitgelegd: de verwarming, de keuken, … Ik heb er ook Frans geleerd via de vrijwilligers die les gaven." Met de hulp van haar maatschappelijk assistent en de begeleiders van 'Logis', heeft Aissata haar kinderen ingeschreven in een school, het openbaar vervoer ontdekt en geleerd om het energieverbruik van haar appartement te beheren. Kortom, ze heeft geleerd om zelfstandig te leven. " Wachten op een beslissing tijdens de procedure is zeer moeilijk. Ik was bang om niet in België te kunnen blijven… Ik sliep niet meer. Vandaag heb ik een positieve beslissing gekregen. Ik mag blijven", vertelt deze alleenstaande moeder enthousiast. "Ik ga op zoek naar een nieuw huis voor ons!"

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Begeleiding van de asielzoekers in onze woningen

De maatschappelijke begeleiding van de asielzoekers die in onze woningen verblijven, gebeurt op gedecentraliseerde wijze. In heel België werkt Caritas International samen met lokale partners die in samenwerking met onze regionale verantwoordelijken de juridische en maatschappelijke begeleiding van onze bewoners verzekeren.

Evoluties

Stijging van het aantal alleenstaande personen met of zonder kinderen

In onze woningen stellen we over het algemeen een stijging vast van het aantal alleenstaande personen met of zonder kinderen. Alleenstaande moeders met kinderen zijn bijzonder kwetsbaar.

Het beleid betreffende asiel en migratie

Het beleid heeft aanzienlijke invloed gehad op de werking van onze diensten. Zoals al eerder aangehaald, stijgt de doorstroming in onze woningen door een snellere analyse van de asielaanvragen door het CGVS. Daarenboven krijgen we meer mensen over de vloer die uitgeprocedeerd zijn. Daardoor is het voor ons moeilijk om een kwaliteitsvolle begeleiding te verzekeren tijdens de asielprocedure of tijdens de voorbereiding op een vertrek uit onze opvangstructuur (vrijwillige terugkeer of integratie in onze maatschappij).

We stellen ook vast dat steeds meer gezinnen sneller onregelmatig in ons land verblijven (in de regio's Brussel, Aalst en Vilvoorde 1 gezin in 2010 tegenover 13 in 2012). Uiteraard kan deze "duik" in de illegaliteit op zijn beurt uiterst negatieve gevolgen hebben voor het welzijn van de gezinnen: zwartwerk, geweld, uitbuiting, mensenhandel, prostitutie, de kinderen die niet langer naar school gaan.

Gevolgen van de gewijzigde opvangwet

Sinds 2012 hebben de asielzoekers niet langer recht op opvang tijdens hun beroep bij de Raad van State. Bovendien is er geen verlenging van de opvang meer mogelijk op basis van vrijwillige terugkeer. Fedasil beschikt eveneens over de mogelijkheid om geen materiële hulp meer te bieden in geval van een tweede asielaanvraag, en dit tot het dossier wordt overgemaakt aan het CGVS.

Door deze nieuwe wettelijke beperkingen moeten onze diensten zich voortdurend aanpassen aan een nieuwe realiteit. Dit zal ongetwijfeld onze grootste uitdaging zijn in 2013.

Lijst van veilige landen

De opstelling van een lijst 'veilige herkomstlanden', sluit bepaalde gezinnen uit van een aangepast en grondig onderzoek van hun asielaanvraag. En dit terwijl anderen uit die landen vandaag nog steeds de vluchtelingenstatus of de status van subsidiaire bescherming toegewezen krijgen.

Het is bijzonder moeilijk om aan te tonen dat de bloedwraak in bijvoorbeeld Albanië nog steeds van toepassing is en het is dan ook quasi onmogelijk om bescherming te krijgen op basis van deze vrees. Als een asielzoeker er toch in slaagt zijn vrees voor vervolging aannemelijk te maken, krijgt hij vaak te horen dat de voorgelegde documenten "vervalst" zijn gezien de hoge graad van corruptie binnen bepaalde instellingen van die landen. Hoe kan een land dan 'veilig' zijn als er zoveel corruptie bestaat?

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIONS

SOCIALE PROGRAMMA'S

Onze **sociale programma's** omvatten verschillende domeinen: de eerstelijnszorg die een antwoord biedt op verschillende vragen en die de mensen heroriënteert indien nodig, de juridische en sociale begeleiding van asielzoekers die in onze woningen verblijven, de integratie van erkende vluchtelingen, de vrijwillige terugkeer alsook de projecten rond re-integratie na terugkeer, de voogdij van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBM-V's) en de bezoeken aan de gesloten centra.

De multidisciplinariteit van onze dienstverlening maakt een integrale en specifieke aanpak van elk dossier mogelijk. Dankzij deze manier van werken kunnen we onze doelstellingen bereiken: een kwaliteitsvolle begeleiding op maat voor iedereen die zich tot Caritas International richt of opvang krijgt in onze huizen.

Eerstelijnszorg

Caritas International geeft eerstelijnszorg aan vreemdelingen van buiten de Europese Unie, ongeacht hun status. De migrant wordt eventueel doorverwezen naar onze specifieke projecten, of andere diensten of instellingen.

In 2012 opende de dienst 329 nieuwe dossiers. De bezoekers vroegen onder meer om administratieve hulp, opvolging van verblijfsprocedures, ondersteuning bij huisvesting en gezondheidsproblemen.

Caritas International ontving vooral mensen uit Brazilië, Oekraïne, Guinee, Marokko en Congo, Hun statuut: hoofdzakelijk asielzoekers, uitgeprocedeerden en geregulariseerden.
In 2012, in volle opvangcrisis, kregen heel wat asielzoekers een niet-toewijzing omwille van een verzadigd opvangnet-

"De mensen die op sociale dienst langskomen voor gezinshereniging, hebben veel vragen en zijn erg onzeker. En dit omdat niets hen garandeert dat hun dossier een positieve uitkomst zal hebben. Onze rol tot ondersteunen en informeren was in 2012 veel intensiever."

Amandine Maret, coördinatrice sociale dienst

Voorbeeld van de juridische en administratieve moeilijkheden waarmee de dienst geconfronteerd wordt:
Mevrouw Samia uit Ecuador, kwam in 2010 in België aan. Ze werd zwanger. Zodra de vader van het kind hiervan op de hoogte was, liet hij haar zitten. Enkele maanden later, ontmoette ze een Belgische man die beloofde haar kind te erkennen. Hierdoor zou ze een verblijfsvergunning kunnen krijgen. Jammer genoeg voor Samia, zet deze man een week na de geboorte van het kind de jonge moeder met haar baby aan de deur. Samia beslist dan maar om vrijwillig terug te keren naar haar land. De eerstelijnsdienst van Caritas International legt haar uit dat ze een ouderlijke toestemming van de "administratieve" vader van het kind nodig heeft om te kunnen terugkeren. De vader weigert omdat hij ervan overtuigd is dat hij kindergeld zal ontvangen als het kind in België blijft (wat overigens niet klopt). Momenteel onderzoekt onze dienst twee mogelijkheden: de Belgische nationaliteit van het kind teniet laten doen of overgaan tot een vaderschapstest (indien de man in kwestie dit aanvaardt…).

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

werk. Ook zij kwamen bij ons aankloppen.
Daarnaast stellen we vast dat het aantal mensen zonder papieren verhoogt: 17,3% van de lopende dossiers betreft mensen die onregelmatig in België verblijven en 20,6% uitgeprocedeerde asielzoekers. Wij helpen deze mensen die nauwelijks rechten hebben en dus uiterst kwetsbaar zijn, bij hun zoektocht naar onderdak, we stellen nuttige informatie ter beschikking en we verwijzen ze door naar andere structuren die eventueel hulp kunnen bieden.

Gezinshereniging

De procedure 'gezinshereniging' biedt gezinsleden die in verschillende landen verblijven, de mogelijkheid om zich te herenigen.

In 2012, bood de cel Gezinshereniging van Caritas International hulp bij 564 dossiers, waarvan 253 geopend in 2012. We startten in 2012 voornamelijk een begeleiding van mensen uit Guinee, de Democratische Republiek Congo en Kameroen en van mensen die de Belgische nationaliteit kregen.

De dienst kende een daling van het aantal dossiers. Deze daling kan verklaard worden door de invoering van de nieuwe wet op gezinshereniging (zie hieronder).

Evoluties

De gevolgen van de nieuwe wet: de ontbinding van een gezin
De nieuwe wet op gezinshereniging werd in september 2011van kracht. Hij eist onder meer een bepaald inkomen als de persoon die in België verblijft zijn partner wil laten overkomen. Voor de kinderen, eist deze wet geen inkomen, behalve wanneer het om ouders gaat met de Belgische nationaliteit.
Kandidaat-gezinsherenigers, moesten dus soms een draconische keuze maken: hun partner laten overkomen of enkel de kinderen? Vele onder hen kozen de tweede optie. Ze lieten de andere ouder, soms in een ingewikkelde en kwetsbare situatie, alleen achter in het land van herkomst in afwachting van een stabiele, regelmatige en voldoende betaalde baan.

Stijging van het aantal vervalste documenten
Andere vaststelling: doorheen 2012, hebben onze maatschappelijk werkers een stijging vastgesteld van de vervalste documenten uit de herkomstlanden (bijvoorbeeld: een getuigschrift 'ongehuwd' terwijl de persoon in kwestie getrouwd is, een overlijdensakte terwijl de persoon nog leeft, een huwelijksakte zonder dat er een verbintenis heeft plaatsgevonden,…).
We stellen vast dat de asielinstanties meer dan vroeger op hun hoede zijn en niet aarzelen om aan het Parket of het Commissariaat-Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS) te vragen een onderzoek in te stellen. Onze dienst gaat dus voortaan zeer voorzichtig te werk en controleert systematisch de documenten die de mensen voorleggen.

Meer stress en verhoren bij de migranten
De huidige wet op de gezinshereniging – inclusief de verplichting van een stabiel, regelmatig en voldoende inkomen, wordt door veel migranten gezien als een zeer subjectieve wet die op verschillende manieren kan geïnterpreteerd worden. We stellen vast dat de mensen die we over de vloer krijgen, zich meer en meer zorgen maken.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Integratie

De cel integratie van Caritas International biedt aan de asielzoekers die de op korte tijd de vluchtelingenstatus hebben verkregen (in een gesloten centrum of een terugkeerwoning) een begeleiding op maat gedurende hun integratieparcours.
De dienst biedt overigens ook een begeleiding aan aan bijzonder kwetsbare personen.

Statistieken

In 2012 verzorgde de cel integratie de opvolging van 159 dossiers. 38 gezinnen en 60 alleenstaande mannen (die hun status aan de grens kregen) en 61 mensen die als "kwetsbaar" werden bestempeld (NBMV's, mensen met medische en psychologische problemen, alleenstaande moeders met kinderen,…).
Van die 159 dossiers, hebben 104 mensen de vluchtelingenstatus gekregen en 55 die van subsidiair beschermde.

De begeleide personen komen voornamelijk uit Palestina, Irak, Guinee, China, de Democratische Republiek Congo en Syrië (sinds september 2012).

De aard van de problemen en de aangeboden begeleiding in 2012:

- Ondersteuning bij integratie: zoektocht naar onderdak, inschrijving bij het OCMW en het ziekenfonds, opening van een bankrekening, taallessen, inschakeling in de gemeenschap.
- Ondersteuning van uiterst kwetsbare personen: doorverwijzing van mensen met problemen naar aangepaste psychologische of medische diensten, ondersteuning bij de aanvraag van het gehandicaptenstatuut, doorverwijzing van jonge vrouwen en moeders,…
- Ondersteuning bij problemen na de installatie: stopzetting van de hulp van het OCMW, terugtrekking van de vluchtelingenstatus, problemen met de huiseigenaar, gezinshereniging en integratie na gezinshereniging (op zoek gaan naar een school, …).

Socio-culturele activiteiten

Collectieve infosessies

In totaal werden er in 2012 8 collectieve infosessies georganiseerd. Tijdens deze sessies kwamen diverse onderwerpen aan bod zoals: energie- en afvalbeheer, het recht om te reizen voor zij die de status van subsidiaire bescherming hebben, discussiegroepen voor Arabischtalige mannen,…

Collectieve ontspannings- en ontmoetingsactiviteiten

Elk jaar organiseert Caritas International een tiental uitstapjes, vooral socio-culturele activiteiten. We willen mensen die hetzelfde traject hebben afgelegd de mogelijkheid geven om op informele manier contacten te leggen en eventjes te ontsnappen aan de dagelijkse beslommeringen. Zo kunnen ze ook een netwerk uitbouwen. In 2012 was dat niet anders.

Individuele begeleiding

Dank zij het Impulsfonds en het Europees Vluchtelingenfonds (EVF) konden in 2012 een heleboel jonge volwassenen vormingen volgen, aan sport doen of zich inschrijven in culturele organisaties. Dit zijn kansen om zich aan te sluiten bij een lokaal netwerk en om de landstalen te oefenen.

Opvolging van mensen die zich hervestigen

In 2009 en 2011 heeft Caritas International in samenwerking met andere organisaties de begeleiding van twee groepen vluchtelingen verzekerd in het kader van de "hervestiging" (in 2009 Irakese vluchtelingen en in 2011 een tweede groep uit Eritrea en Congolese vluchtelingen uit een Tunesisch kamp als gevolg van de Libische crisis).
Het gaat hier om personen die recht hebben op het vluchte-

"Vaak krijgen mensen die een statuut hebben gekregen heel veel informatie. Individueel krijgen ze informatie over het leven in België, de taal, hun rechten en plichten, … Het is evenwel nodig deze informatie regelmatig op te frissen. Daarom organiseren we collectieve infosessies in de taal van de vluchtelinge, of de subsidiair beschermden."

Ariane Dewandre, verantwoordelijke cel integratie

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

lingenstatuut maar opgevangen worden in een land dat niet in staat is hen te beschermen. Ze worden na selectie ten laste genomen van een tweede asielland, in dit geval België.
In 2012 heeft de cel integratie van Caritas International de begeleiding van die personen voortgezet: zoektocht naar een school, een bepaalde cursus of een psychologische dienst.

Evoluties

De cel integratie van Caritas International startte in 2012 voor het eerst met een specifieke begeleiding van kwetsbare personen (NBMV's, medische en psychologische problemen, alleenstaande moeders met kinderen, …). De dienst heeft reeds een bepaalde expertise opgebouwd en contacten gelegd.

In 2012 werden we met een aantal problemen geconfronteerd die, ook al waren ze eerder marginaal, toch nieuw voor ons waren.

OCMW

Wat het OCMW betreft, stellen we vast dat bepaalde personen slechts een deel van de financiële steun waarop ze recht hebben ontvangen. Soms stopt het OCMW plots met de uitbetaling van het integratie-inkomen aan de mensen die de vluchtelingenstatus of de status van subsidiaire beschermde hebben gekregen en eist het bijkomende documenten of officiële bewijzen (tewerkstellingsbeschikking, afwezigheid bij taallessen…).
In beroep winnen de betrokkenen meestal hun zaak maar veelal pas na een lange periode zonder bestaansmiddelen. Dit heeft heel wat negatieve gevolgen voor de integratie van die personen (verlies van hun woning, schulden voor water, elektriciteit, gas, …).

(Dreiging tot) opheffing van het statuut

Een erkend vluchteling of een subsidiair beschermde die dringend naar zijn land van herkomst is gereisd voor een tijdelijk verblijf loopt het risico bij terugkeer zijn statuut te verliezen. Ook hier winnen de aanklagers in beroep vaak de zaak, maar met dezelfde negatieve gevolgen voor hun integratie.

Vrijwillige terugkeer en re-integratie

Bepaalde omstandigheden zetten migranten ertoe aan om de mogelijkheid tot re-integratie in hun herkomstland te bekijken, soms na een jarenlang verblijf in België. Een waardige terugkeer en een duurzame hervestiging vragen een grondige voorbereiding van het vertrek en een ondersteuning na terugkeer in hun land.

Vrijwillige terugkeer

De sociale dienst heeft in 2012 809 dossiers voor een vrijwillige terugkeer ingediend, hetzij 22 meer dan in 2011. 560 van deze dossiers waren REAB C dossiers (migranten met een onregelmatig verblijf), 179 REAB B (uitgeprocedeerde asielzoekers) en 70 REAB A (asielzoekers die bewust hun aanvraag stopgezet hebben).

Evoluties

Daling van de REAB C

Binnen de REAB dossiers zijn er het meest aanvragen voor een vrijwillige terugkeer van migranten die onregelmatig verblijven. We stellen echter een aanzienlijke daling vast van die REAB C dossiers in vergelijking met 2011 (623 dossiers in 2011 en 560 in 2012). We veronderstellen dat deze daling te maken heeft met de opheffing van de premie voor bepaalde herkomstlanden.

"Voor de re-integratieprogramma's onderzoeken we de dossiers per persoon en gaan we nadien in samenspraak met de kandidaat-terugkeerder op zoek naar de beste oplossing."

Anne Dussart, diensthoofd sociale programma's

Stopzetting van de premies voor de landen vrijgesteld van visa

In mei 2012 ontvingen REAB-partners een nieuwe richtlijn van de Staatsecretaris voor Asiel en Migratie over de landen die geen visum nodig hebben om naar België te komen. Deze nieuwe maatregel (al van toepassing voor de Balkanlanden) houdt in dat de hervestigingspremie voor terugkeerders naar die landen wordt stopgezet. Het bedrag van die premie bedroeg 250 euro voor een volwassene en kon oplopen tot 125 euro voor een kind. We stellen vast dat het aantal dossiers voor een vrijwillige terugkeer naar Brazilië aanzienlijk gedaald is in 2012 (336 in 2011 en 237 in 2012) ten gevolge van deze nieuwe richtlijn.

Reisdocumenten zijn moeilijk verkrijgbaar

Twee nieuwe tendensen steken de kop op bij bepaalde ambassades. Enerzijds eist men steeds vaker het boekingsbewijs van het IOM (staat in voor de praktische organisatie van de terugkeer). Kan dat niet voorgelegd worden dan worden er geen reisdocumenten afgeleverd waardoor het vrijwillige terugkeerproces vertraagd wordt er meer bemiddeld worden bij deze instellingen. Anderzijds verhogen bepaalde ambassades de prijs van de reisdocumenten enkel en alleen voor hun onderdanen die een REAB-aanvraag indienen bij het IOM.

Meer dossiers voor Marokkanen

In 2012 was er een verhoging van het aantal aanvragen van mensen met de Marokkaanse nationaliteit (23 dossiers in 2011 tegenover 43 in 2012). Het betreft hier Marokkanen die een verblijfsvergunning ontvangen hebben in Italië of in Spanje, maar die daar geen werk vinden (ongetwijfeld als gevolg van de economische crisis) en naar België gekomen zijn. Die mensen dienen na een minimum verblijf van drie maanden een aanvraag tot REAB in omdat ze geen werk vinden in België en er weinig hoop is om er een te vinden in Italië of Spanje.

Re-integratie na terugkeer

Naast de vrijwillige terugkeer, organiseert Caritas International sinds 2004 het project 'duurzame integratie'. Via dit project helpen we mensen die vrijwillig terugkeren naar hun land, om zich op een duurzame manier te re-integreren. We krijgen hiervoor de steun van het Re-integratiefonds van Fedasil en van het Europees project STAVR. Een integratiepremie op maat die rekening houdt met individuele behoeften bij terugkeer is volgens ons de garantie voor een geslaagde terugkeer.

In 2012 heeft Caritas International de vrijwillige terugkeer en de re-integratie van 639 personen georganiseerd en gesteund. Het ging vooral om terugkeer naar Armenië, Rusland en Kosovo.

Nieuwe criteria

De toegang tot de re-integratiesteun werd beperkt met de invoering van de nieuwe criteria op 5 mei 2012 en de richtlijn om slechts een verhoogde steun te verlenen bij de re-integratie van uitgeprocedeerde asielzoekers die beslissen terug te keren binnen de 30 dagen na kennisgeving van het bevel om het grondgebied te verlaten. We stellen vast dat deze termijn van 30 dagen voor veel mensen te kort is. Om de duurzaamheid van een terugkeer kans te geven is het belangrijk dat mensen enerzijds overtuigd zijn van hun keuze en dat ze de tijd krijgen om een toekomstperspectief uit te werken.

Voor Caritas International zijn de re-integratieprogramma's een garantie voor een duurzame terugkeer. We hopen dat de door de federale regering toegekende budgetten voor de Re-integratie na terugkeer zullen stijgen in 2013.

"Het is zeer belangrijk dat de vrijwillige terugkeer effectief op vrijwillige basis gebeurt. Het moet een keuze zijn. Onze maatschappelijk werkers zullen nooit iemand overtuigen om terug te keren. Wel zullen we hen onafhankelijke en gecontroleerde informatie verschaffen over de risico's en de mogelijkheden van een terugkeer"

Sofie De Mot, cel vrijwillige terugkeer

De partnerweek

Sinds 2006 organiseert de cel re-integratie van Caritas International elk jaar "de week van de internationale partners". Vertegenwoordigers van de verschillende NGO's waarmee Caritas International samenwerkt in de terugkeerlanden met het oog op duurzame re-integratie, zitten dan samen rond de tafel om ervaringen te delen en de samenwerking te optimaliseren.

In 2012 bleek nog maar eens uit contacten met terugkeerders en maatschappelijk werkers in België en in het buitenland, dat een goede voorbereiding van de terugkeer essentieel is. De mensen die hun droom op een beter leven bij ons moeten opgeven, moeten de nodige tijd krijgen om een leefbaar en concreet terugkeerproject uit te werken. Een bevel om het grondgebied te verlaten voorziet een termijn van 30 dagen, die in sommige gevallen te kort is. Nadenken over de toekomstmogelijkheden is niet evident voor wie op korte tijd een eventuele terugkeer moet overwegen. De betrokken personen moeten weten dat ze kunnen rekenen op de steun van de plaatselijke organisaties en op een uitgebreid netwerk van economische partners en gezondheidsinstellingen.

Het profiel van de terugkeerkandidaten blijft zeer verscheiden net als de context waarbinnen ze een nieuwe start moeten nemen. Caritas International benadrukt daarom het belang van een begeleiding op maat. Criteria moeten ruimte bieden voor een specifieke begeleiding waarbij de kandidaat terugkeerder en zijn project een centrale plaats innemen. Op die manier bereik je de maximale slaagkansen op een duurzame re-integratie.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

Bezoek aan gesloten centra

De vreemdelingen die op het Belgisch grondgebied verblijven zonder de vereiste documenten en zij die onze landsgrens bereiken, maar niet voldoen aan de wettelijke toegangsvoorwaarden kunnen worden vastgehouden in een gesloten centrum. Deze centra worden beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ).

Caritas International en een paar andere NGO's hebben toegang tot deze centra. Ze kunnen de mensen bezoeken, luisteren naar hun verhaal, hen informeren over hun rechten en indien nodig juridische bijstand bieden. Ze letten nauwlettend op de levensomstandigheden binnen de centra, sensibiliseren de buitenwereld indien nodig.

Activiteiten

Een medewerkster van Caritas International bezoekt om de twee weken het repatriëringscentrum 127bis in Steenokkerzeel. Zij neemt samen met één van onze juristen deel aan de "transitgroep" rond opsluiting: een denktank over dit onderwerp die samengesteld is uit de NGO's die toegang hebben tot de gesloten centra.

Evoluties

Een aantal tendensen in 2012 baren ons grote zorgen:

- Omzetting van de Europese richtlijnen naar Belgisch recht (wet van 19 januari 2012): verbod toegang tot het grondgebied. Een dergelijk verbod verbiedt een vreemdeling om gedurende een bepaalde periode het Belgisch grondgebied te betreden. Zo'n verbod kan gepaard gaan met een uitdrijvingsbeslissing. Caritas International merkt op dat in de praktijk iedereen die naar een gesloten centrum wordt overgebracht, syste-

matisch een verbod tot toegang krijgt voor een periode van minimum 3 jaar. Zolang dit verbod van toepassing is, kunnen deze mensen de Schengenzone niet meer betreden.

- De opsluiting van kinderen in 127bis: gezinnen met kinderen die gerepatrieerd moeten worden en die gehuisvest waren in terugkeerhuizen, worden de dag voor hun vertrek vaak opgesloten in 127bis. In het verleden werd België al verschillende keren veroordeeld omwille van de opsluiting van kinderen. Caritas International gaat in tegen dit soort praktijken en spoort de overheden aan om minderjarigen niet langer op te sluiten.

- Onmenselijke controles aan de grenzen en problematische aanhoudingen. De vreemdelingen die aan de grens aankomen worden dikwijls als verdacht beschouwd. Dit heeft tot gevolg dat soms kwetsbare personen aangehouden worden. Zo werd in 2012 een meisje van 17 van wie de ouders legaal in België verbleven, opgesloten. De grensbewakers geloofden haar niet. Ze heeft haar verhaal kunnen bewijzen, maar een opsluiting had men kunnen vermijden. De aanhoudingen zorgen soms ook voor problemen: de mensen worden opgeroepen naar het politiekantoor voor een gewone controle en worden nadien aangehouden en opgesloten.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

"127 bis is niet echt een plek voor kinderen. Er is geen speelgoed, ze verblijven er met volwassen die vaak gestresseerd zijn of psychologische problemen hebben,… We zien ook dat sommige minderjarigen wier leeftijd nog niet werd bepaald, worden opgesloten. Zo sloot men in 2012 een meisje van 15 twee weken lang op. Voor Caritas International zijn deze praktijken onaanvaardbaar."

Elvire Delwiche, maatschappelijk werker

Voogdij van de NBMV

In 2012 begeleidden vijf professionele voogden van Caritas International (4,5 voltijdse betrekkingen) ongeveer 104 jongeren per maand. In totaal werden afgelopen jaar 80 nieuwe dossiers geopend. De jongeren komen voornamelijk uit Congo, Guinee, Marokko, Afghanistan en Rwanda.

De dienst voogdij ontving in 2012 ongeveer 2.811 aanmeldingen van Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen (NBMV's) tegenover 4.085 aanmeldingen in 2011. Er is dus een daling merkbaar. Van deze 2.811 aanmeldingen waren 2.295 NBMV's tussen de 15 en 18 jaar oud. De leeftijd van 121 NBMV's schommelde tussen 0 en 10 jaar.

In 2013 hoopt de dienst voogdij van Caritas International een bijkomende financiering te ontvangen om zijn personeelsbestand uit te breiden en om een coaching te organiseren voor de zelfstandige en/of niet-professionele voogden.

Activiteiten en projecten

Project algemene richtlijnen voor de voogden van de NBMV

Caritas International maakt deel uit van de werkgroep die werd opgericht door de dienst voogdij. Deze werkgroep houdt zich bezig met de opstelling en uitvoering van de praktische richtlijnen voor de voogden van de NBMV's. Een eerste tekst kwam tot stand in 2012. Deze richtlijnen moeten een praktisch hulpmiddel worden dat volgende aspecten omvat: de functiebeschrijving van een voogd, de rol van de voogd ten opzichte van de overheden, de voogdijdiensten,…

Activiteiten voor alleenstaande minderjarigen

Voor de tweede maal organiseerden we in 2012 een zomerkamp in samenwerking met de vzw "Natuur". Met dit kamp wensen we

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

de meest kwetsbare minderjarige vreemdelingen uit hun isolement te halen en ze in contact te brengen met andere kinderen die zich in een gelijkaardige situatie bevinden. Via de ludieke sportactiviteiten in de natuur konden de jongeren met elkaar in contact komen en hun zorgen enkele dagen vergeten. In tegenstelling tot 2011, namen de voogden in 2012 niet deel aan het kamp opdat de jongeren helemaal uit hun dagelijkse doen en laten op avontuur zouden kunnen trekken. In 2013 zullen we dit zeker en vast herhalen.

Evoluties

Nieuwe wet NBMV

Met deze nieuwe wet van 12 september 2011, van kracht sinds 8 december 2011, kunnen de NBMV's die geen asiel aanvragen, een aanvraag tot verblijf indienen. Een jaar na de invoering van deze nieuwe wet kunnen we al enkele vaststellingen doen.

Het verblijf van de NBMV's is vastgelegd in een wettelijk kader dat de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) moet respecteren. Dit is een goede zaak maar de interpretatiemarge van deze wet is volgens ons nog te ruim. De grootste vooruitgang van deze tekst is ongetwijfeld de mogelijkheid voor de advocaat van de minderjarige om de verhoren bij de DVZ bij te wonen. Zo kan hij het correcte verloop van de gesprekken nagaan.

Er zijn bovendien twee negatieve gevolgen te betreuren. Het voordeel van de twijfel ligt niet meer in het kamp van de jongere. Hoe vager de situatie is, hoe meer DVZ geneigd is te denken dé duurzame oplossing voor de jongere een terugkeer is waar voorheen nog vaak een tijdelijk verblijf werd in overweging genomen. Bovendien is er niets voorzien voor de uitvoering van een duurzame oplossing. DVZ is immers niet verplicht om binnen redelijke termijnen een beslissing te nemen. We stellen dan ook weer vast dat de administratie vaak wacht totdat de jongere meerderjarig is alvorens een beslissing te nemen.

SAMENWERKING EN BELEIDSBEÏNVLOEDING

De partnerweek

Tijdens de partnerweek 2012 werd er een ontmoeting georganiseerd tussen de medewerkers van de cel re-integratie van Caritas International, de lokale partners, de directeur-generaal van Fedasil, Jean-Pierre Luxen, en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie Maggie De Block.

De lokale partners van Caritas International hebben tijdens deze ontmoeting hun bezorgdheid rond de zeer korte beslissingstermijnen voor uitgeprocedeerde asielzoekers kunnen uiten tegenover de staatssecretaris. Volgens Caritas International en zijn partners is het essentieel om de tijd te nemen met het oog op duurzame beslissingen bij vrijwillige terugkeer. De nieuwe criteria mogen niet te beperkend worden geïnterpreteerd.

Ontmoetingen met de staatssecretaris

In 2012 vonden er verschillende ontmoetingen plaats tussen de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Caritas International. Een greep uit de aanbevelingen die wij tijdens deze contacten toegelicht hebben:

- Iedere asielzoeker heeft recht op opvang
- De kwetsbare asielzoekers moeten kunnen genieten van een aangepaste begeleiding; dit impliceert ook een doeltreffende toegang tot medische en psychologische zorg
- De continuïteit van de opvang moet verzekerd worden via een betere overgang tussen de OCMW's en vrijwillige afschaffing van code 207 (verplichte opvangplaats)
- Het engagement van België voor de hervestiging van kwetsbare groepen moet uitgebreid worden

- Een doeltreffende bescherming moet gegarandeerd worden bij ernstige medische gevallen alsook een daadwerkelijke toegang tot de gezondheidszorg ongeacht het administratief statuut
- De term "duurzame oplossing" voor de niet-begeleiding minderjarigen moet op een realistische wijze geïnterpreteerd worden
- Duidelijke en duurzame regularisatiecriteria vastleggen, bij voorkeur in een wet
- Meer aandacht besteden aan de humanitaire aspecten bij gezinshereniging
- Administratieve en praktische hinderpalen bij erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden vermijden via een doeltreffendere controle door de gemeentebesturen en een rationelere financiering van de OCMW's
- De vrijwillige terugkeer aanmoedigen als een geloofwaardige prioriteit, binnen redelijke termijnen en in het kader van een menselijk terugkeerbeleid

Hervestiging

Eind 2012 heeft België besloten om 100 vluchtelingen hoofdzakelijk afkomstig uit het Grote Merengebied, te hervestigen. Het verheugt ons dat ons herhaald pleidooi voor een duurzaam engagement van België wat betreft de hervestiging van kwetsbare groepen, gehoor vond bij de staatssecretaris.

In 2013 zal Caritas International in samenwerking met Convivial de begeleiding bij hun integratie op zich nemen..

Vertegenwoordiging

Caritas International is ook vertegenwoordigd in volgende structuren of instellingen:

- CAW Brabantia
- Federatie van Sociale diensten (FCSS)
- Vluchtelingenwerk Vlaanderen
- Ciré
- Belgisch Comité voor Hulp aan de Vluchtelingen (BCHV)
- Dienst Voogdij
- Werkgroep terugkeer en re-integratie Fedasil
- ERSO
- Migration working group Caritas Europa
- Werkgroep hervestiging van Fedasil en ICMC
- Service de Traduction et d'Interprétariat en milieu Social. (SeTis)
- Het Sociaal Vertaalbureau van Brussel Onthaal

"In Europa worden de rechten van de migranten die er onregelmatig verblijven aanzienlijk geschonden als het gaat over gezondheidszorg, tewerkstelling, huisvesting en basisonderwijs. Hierdoor worden ze nog kwetsbaarder. (…) De erkenning en het respect van en de toegang tot de fundamentele rechten voor elk individu zonder discriminatie op basis van hun nationaliteit of statuut, moeten de drijfveer worden van het Europese migratiebeleid."

Caritas Europa.

COMMUNICATIE

CAMPAGNE 2012: WATER, BRON VAN LEVEN.

Droogteperiodes en de honger waartoe ze hebben geleid, hebben in de vorige eeuw meer levens gekost dan om het even welke andere natuurramp. Er is een nauw verband tussen water en voedselzekerheid: de landbouw verbruikt meer dan 70% van de zoetwatervoorraden op aarde. Met meer dan 2 miljard monden te voeden in 2050, is het duidelijk dat de toegang tot waterzuiveringsinstallaties en tot drinkbaar water en de promotie van een duurzaam waterbeheer, erg belangrijk zijn in de strijd tegen de honger en de armoede.

Caritas International lanceert in september zijn campagne 'Laat water vloeien, leven bloeien' precies om de aandacht te vestigen op de cruciale rol van water wereldwijd. We willen onze sympathisanten mobiliseren, het publiek sensibiliseren over de enorme hoeveelheid water dat gebruikt wordt voor de productie van ons eten en geld inzamelen voor o.m. projecten in Ethiopië, India, Burundi.
De campagne 2012 van Caritas International had een gezicht: Fatuma. Met haar zijn we op pad getrokken in Ethiopië, waren we er getuige van dat water aanbrengen een lastige corvee is voor vele Afrikaanse meisjes en vrouwen, zijn we ons bewust geworden van het belang van toegang tot water om voedsel te produceren en voorbereid te zijn op toekomstige droogteperiodes. Honderden vrijwilligers hebben zich overal in België ingezet om 6.000 potjes met zaadjes te verkopen. De regionale animatoren van het departement Communicatie hebben tientallen animatieactiviteiten in parochies, scholen en instellingen georganiseerd en er werd 452.409 EUR ingezameld. Caritas International dankt dan ook iedereen die ook dit jaar weer tijd en/of geld heeft geschonken om 'een bron van leven te worden' daar waar Caritas International projecten heeft opgezet. Elke druppel telt immers in de strijd tegen de honger.

NIEUW OP HET INTERNET

Een vernieuwde website (www.caritas-int.be), een Facebook pagina, ons dagelijks contact met bijna duizend sympathisanten en 'tweets' over onze activiteiten en die van het netwerk op Twitter: heel wat nieuwigheden in 2012 die onze aanwezigheid op het internet hebben verstevigd.

Nieuwe kansen maar ook een noodzaak nu we rechtstreeks communiceren met onze partners over de hele wereld en informatie met enkele clicks wordt verspreid. Dankzij de digitale communicatiemogelijkheden kan het departement Communicatie vandaag een gesprek aangaan met een groeiend aantal gesprekspartners en op hun vragen ingaan, vaak tegen een beperkte kost.

Caritas International wil deze inspanningen ook in de toekomst voortzetten. Niet om komaf te maken met gedrukte informatie, maar als aanvulling en verrijking, om onze sympathisanten nieuwe communicatievormen aan te bieden, om meer interactiviteit te creëren. Daarom ook hebben we voor het eerst een verrijkte digitale versie van het jaarverslag 2012 op onze website geplaatst. Onder de rubriek 'publicaties' op www.caritas-int.be vindt u een digitaal jaarverslag met linken naar foto's, video's en complementaire informatie. De iconen in voorliggend jaarverslag vertellen u wat u aan extra's kunt vinden in de digitale versie.

Volg ons op Twitter en Facebook

www.facebook.com/caritasbelgium

www.twitter.com/caritasintbe

ZICHTBAARHEID EN SAMENWERKING

SOS Opvang, 80 jaar Caritas in België, onze jaarlijkse campagne, de crisissituaties in de Sahel en in het oosten van Congo, de middagontmoetingen van Caritas International… gelegenheden om te getuigen over de interventies van Caritas International voor een publiek of in de media. Zowel de mensen die belast zijn met de uitvoering ervan, als de begunstigden hebben bijgedragen tot deze zichtbaarheid en zij waren niet de enige. In 2012 hebben we ook nauw samengewerkt met Kerknet en Kerk en Leven en de Médias Catholiques de Belgique.

WWW.CARITAS-INT.BE / PUBLICATIES

PERSONEEL EN ORGANISATIE

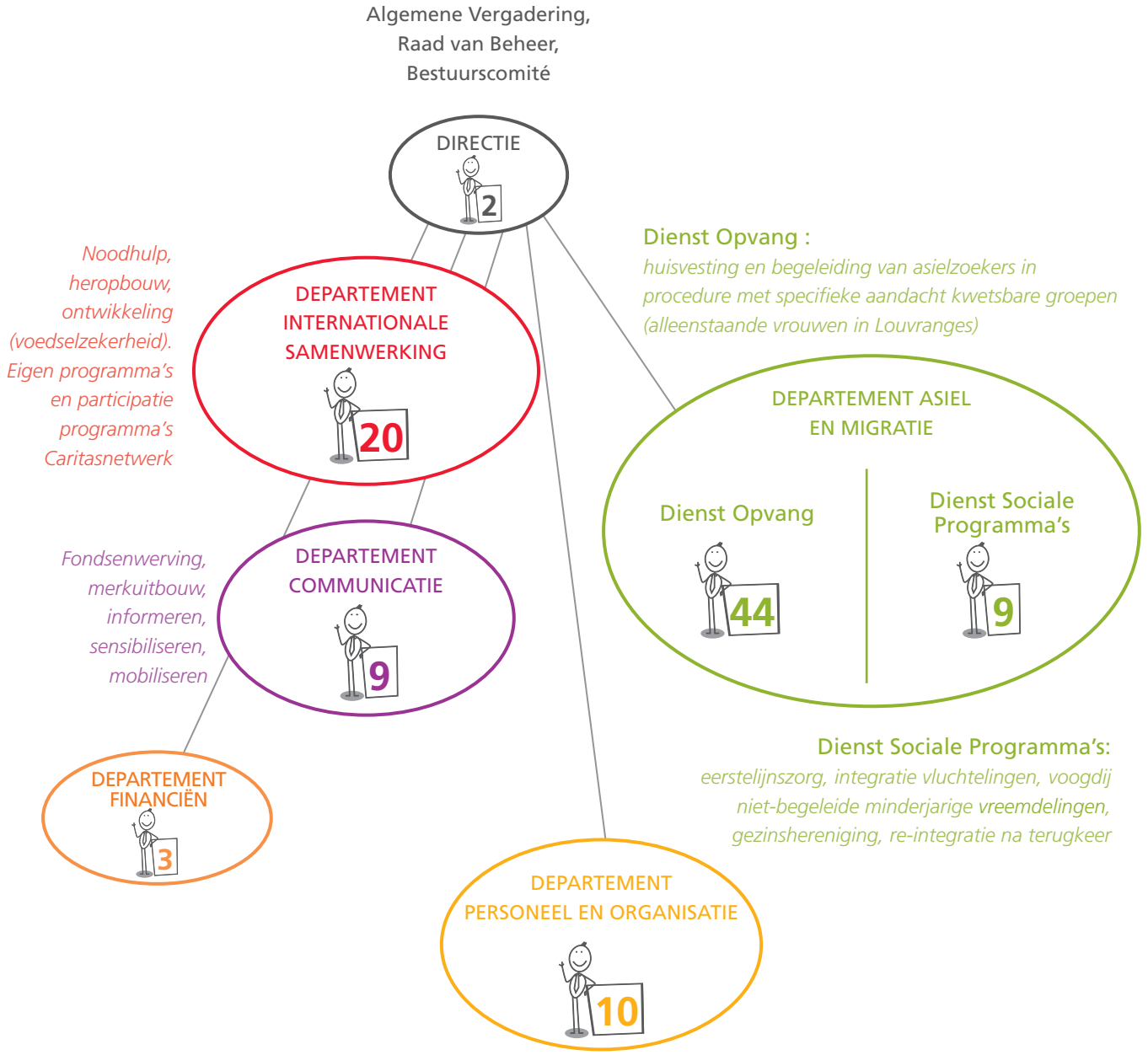

OP 31/12/12

Werknemers:
97 in België en 14 expats

Vrijwilligers:
5 kantoren Brussel, 40 opvang Louvranges,
tientallen bestuursorganen en animatieactiviteiten

Man/vrouw:

Instroom / uitstroom 2012

Instroom	Uitstroom	Aantal werknemers 31/12	Groei
23	28	97	-5

Leeftijd alle werknemers 2012

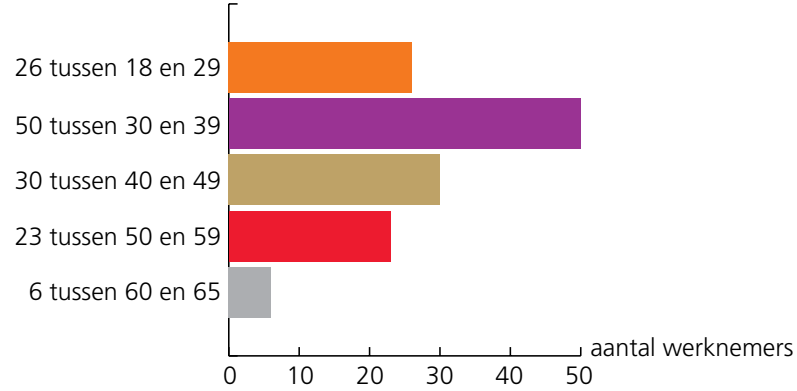

Zorg voor het milieu:
- Installatie van drinkwaterfonteinen
- Vervanging enkel door dubbel glas gevelkant
- Film/debat/nieuwsbrief om te sensibiliseren en te mobiliseren

Werkgroepen kwaliteit
- Procedures
- Kennismanagement
- Onthaal nieuwe werknemers
- Fraudebestrijding

FINANCIEEL VERSLAG – 2012

In 2012 ondervindt het departement 'Internationale Samenwerking' de gevolgen van de crisis in België: onze regering legt budgettaire beperkingen op. Drie noodhulpprogramma's (in Niger, D.R. Congo en Zuid-Soedan) die aanvankelijk goedgekeurd waren voor cofinanciering, werden doorgeschoven naar 2013. Het ging om een totaal bedrag van 2.738.000 euro, hetzij 10% van onze inkomsten.

We hebben meer dan 300 families opgevangen en blijven hen volgen tijdens hun parcours in België: begeleiding van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, gezinshereniging en integratie. We steunen ook migranten bij hun integratie wanneer ze vrijwillig beslissen terug te keren naar hun land van oorsprong. Het totaal budget voor het departement "Asiel en Migratie" bedraagt 11.567.528 euro.

Het totaal aan giften en legaten bedraagt 3.200.000 euro wat minder is in vergelijking met 2011 maar ons toch de mogelijkheid gaf om heel wat partnerschappen in Afrika en elders aan te gaan, projecten met eigen fondsen te financieren en een bijdrage te leveren voor programma's door de overheid gefinancierd.

De uitgaven voor onze projecten internationale samenwerking bedragen 11.167.722 euro. Hiervan wordt meer dan 65% gefinancierd door onze Belgische en buitenlandse financiers. Concreet betekent dit dat voor elke gift van 40 euro wij uiteindelijk 114 euro aan een project kunnen besteden.

Wat de indirecte kosten betreft, zien we dat de functioneringskosten van onze vereniging slechts 8,87% bedragen. Voor fondsenwerving en communicatie bedragen de uitgaven minder dan 4%.

We sluiten het jaar af met een negatief resultaat van 17.995,27 euro na een vermindering van de 'bestemde' fondsen met 1.536.835,14 euro. Deze 'bestemde fondsen' bedragen eind 2012 12.733.760,73 euro. Ze zullen aangewend worden voor lopende en nieuwe projecten in België en in het Zuiden.

BALANS

Activa	2012 (€)
Materiële vaste activa	5 655 621,55
Immateriële vaste activa	22 863,16
Financiële vaste activa	5 976,34
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1 563 541,85
Geldbeleggingen	6 697 730,15
Liquide middelen	6 271 111,33
Overlopende rekeningen	299 432,51
TOTAAL	**20 516 276,89**

Passiva	2012 (€)
Fondsen van de vereniging	2 880 472,41
Sociaal passief	2 068 421,09
Bestemde fondsen voor gedefinieerde projecten	12 733 760,59
Bestemde fondsen voor advocacy	50 000,00
Overgedragen verlies	-526 377,06
Over te dragen verlies / winst	-17 995,27
Kapitaalsubsidies	22 543,20
Voorzieningen	171 461,72
Schulden op meer dan één jaar	2 245 843,50
Schulden op ten hoogste één jaar	866 138,59
Overlopende rekeningen	22 008,12
TOTAAL	**20 516 276,89**

VERWERKING VAN HET RESULTAAT

Verschil tussen opbrengsten en uitgaven	-1 554 830,41
Verlaging van bestemde fondsen (passief van balans)	1 536 835,14
Over te dragen verlies	**-17 995,27**

RESULTATENREKENING

Inkomsten	2012 (€)	%
Giften	2 816 328,70	11,51
Giften consortium 12-12	182 082,92	0,74
Legaten	230 354,54	0,94
Vlaamse gemeenschap (VAIS, MINA, …)	82 621,26	0,34
Wallonie - Bruxelles International (WBI)	140 000,00	0,57
Belgisch fonds voor voedselzekerheid (BFVZ)	1 927 551,38	7,88
Belgische overheid - DGD	774 853,76	3,17
Europese Unie	1 468 523,04	6,00
Ministerie van justitie - Ministerie binnenlandse zaken	532 713,63	2,18
Fedasil	936 079,61	3,83
Coordination et Initiative pour Réfugiés et Etrangers	6 206 595,17	25,36
Vluchtelingenwerk Vlaanderen	5 838 559,52	23,86
Stichtingen, andere Caritassen, diverse…	843 910,58	3,45
Financiële opbrengsten	578 266,23	2,36
Andere bedrijfsopbrengsten	514 097,93	2,10
Andere	1 398 308,98	5,71
TOTAAL	**24 470 847,25**	**100,00**

Uitgaven	2012 (€)	%
Migrantenwerking	10 613 452,93	40,78
Re-integratie	954 075,52	3,67
Internationale hulp	11 167 721,76	42,91
Communicatie en fondsenwerving	982 861,21	3,78
Werkingskosten	2 307 566,24	8,87
TOTAAL	**26 025 677,66**	**100,00**

Caritas International, vzw

Liefdadigheidstraat 43
1210 Brussel

Tel: + 32 2 229 36 11
Fax: + 32 2 229 36 36

000-0000041-41
IBAN BE88 0000 0000 4141
BIC BPOTBEB1

www.caritas-int.be

Volg ons op Twitter en Facebook

www.facebook.com/caritasbelgium

www.twitter.com/caritasintbe

Caritas International onderschrijft de Ethische Code van de VEF.
U beschikt over een recht op informatie.
Dit houdt in dat schenkers, medewerkers en personeelsleden tenminste jaarlijks op de hoogte gebracht worden van wat met de verworven fondsen gedaan werd.

Het Forest Steward Council label garandeert dat de grondstof voor het papier afkomstig is uit duurzaam beheerde bossen.

Caritas International beschermt het leefmilieu en werkt aan het reduceren van zijn ecologische voetafdruk.